

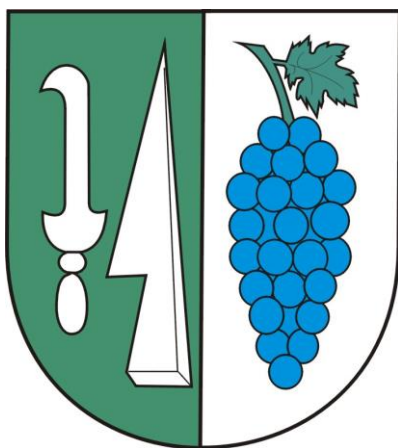
MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

Program rozvoje obce

Viničné Šumice

na období 2023-2028

OBSAH

Úvod.....	3
A. Analytická část.....	4
A.1 Charakteristika obce	4
1. Území	4
Poloha obce	4
Historické souvislosti	5
2. Obyvatelstvo	6
Demografická situace	6
Věkové složení obyvatel	9
Sociální situace v obci	11
Spolková, osvětová a informační činnost	11
3. Hospodářství.....	14
Ekonomická situace	14
Trh práce	20
4. Infrastruktura.....	21
Technická infrastruktura	21
Dopravní infrastruktura	24
Dopravní obslužnost	28
5. Vybavenost	29
Bydlení	29
Školství a vzdělávání	31
Zdravotnictví	34
Sociální péče	35
Kultura	36
Sport a volnočasové aktivity	37
6. Životní prostředí.....	38
Stav životního prostředí	38
Ochrana životního prostředí	40
7. Správa obce.....	41
Obecní úřad a kompetence obce	41
Hospodaření a majetek obce.....	42
Bezpečnost	45
Vnější vztahy a vazby obce	47
A.2 Východiska pro návrhovou část.....	49
1. SWOT analýza.....	49
2. Vyhodnocení dotazníkového šetření	50

3. Shrnutí podkladů pro návrhovou část.....	50
B. Návrhová část	53
B.1 Strategická vize	53
B.2 Programové cíle	53
B.3 Opatření a aktivity	55
B.4 Podpora realizace programu	59
C. Přílohy.....	61

ÚVOD

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je program rozvoje obce. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obci, názoru občanů a diskuse pracovní skupiny formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout. Tento dokument byl vytvářen v polovině roku 2022 na období let 2023–2028. Hlavním řešitelem za obec byl starosta Josef Drápal, další členové realizačního týmu byli místostarosta Ing. Pavel Málek a členové zastupitelstva Ing. Martin Krupička, Pavel Marek, Ing. Irena Rausová, Kateřina Řiháčková, Ing. Oldřich Sedláček, Ladislav Šedý a Jana Vlčková.

Do procesu tvorby PRO byla také zapojena veřejnost, která se formou dotazníkového šetření podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Dále měli občané Viničných Šumic příležitost dokument připomínkovat, pracovní verze byla zveřejněna k připomínkování na úřední desce, na stránkách obce a bylo uskutečněno veřejné projednání strategie na zasedání zastupitelstva.

Na analyticko-metodickém vedení se podíleli pracovníci MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem obce Viničné Šumice na zasedání dne 21. 9. 2022, usnesením č. 10/4/2022.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. ÚZEMÍ

Poloha obce

Viničné Šumice jsou starou vinařskou obcí v Jihomoravském kraji, ležící 18 km východně od města Brna. Katastr obce je součástí mikroregionu Roketnice, který se rozprostírá na rozhraní České vysočiny a Západních Karpat. Funkci obce s rozšířenou působností pro Viničné Šumice vykonává obec Šlapanice, která je od Viničných Šumic vzdálená 11 km. Dalšími významnými sídly jsou Pozořice vzdálené 3 km, Slavkov 10 km a 17 km vzdálený Vyškov. Všechny tyto obce jsou spádové jako místa dostupné lékařské péče, komerčních, zdravotních i sociálních služeb.

Katastr obce se rozkládá na ploše 457 ha, je tvořen převážně zemědělskou půdou. Na katastru obce se rozkládá jedna sídelní jednotka, zástavba obce prorůstá na jihu se zástavbou Kovalovic, na západě katastru obec sousedí s městysem Pozořice, okraje zástavby jednotlivých sídel jsou od sebe vzdáleny asi 350 m¹. Kromě Kovalovic (JV) a Pozořic (S) sousedí Viničné Šumice ještě s Vítovicemi (V), Královopolskými Vážany (V), Rousínovem u Vyškova (JV) a Velešovicemi (J).

Obr. 1: Umístění obce na mapě

Zdroj: maps.google.cz

¹ Viničné Šumice, dostupné na www.vinicke-sumice.cz

Ráz krajiny v okolí obce

Průměrná nadmořská výška je 300 m n. m. se srážkovým úhrnem 550 až 600 mm, průměrné roční teploty zde dosahují 8 až 8,5 °C. Celkový ráz obce je dán především její polohou. Táhlé návrší, pod kterým se nachází, je jednou z nejsevernějších vinařských lokalit na Moravě. Obec se rozkládá pod stráněmi se stupňovitými vinohrady, které na severu lemují lesy. Severovýchodním směrem od obce je chráněné území přírodní památky Hynčicovy skály a tvoří ji slepencové skály s porostem teplomilných stepních rostlin².

Katastrem obce protéká Kovalovický potok, potok Hloušek, v západní části katastru Viničných Šumic leží Kovalovická zavlažovací nádrž, která se dělí mezi katastry Viničných Šumic a Kovalovic. Vodní plochy v katastru obce jsou v harmonickém vztahu s krajinou, mají pozitivní vliv na ekologickou stabilitu a estetický dojem krajiny. Vodní toky nezpůsobují v obci obtíže, katastr obce neleží v záplavové zóně a případná opatření ochrany vodních toků mají spíše dílčí charakter údržby a ochrany míst rozlivu.

Nedaleko severozápadního okraje obce je v oblasti lesa zřícenina středověkého hrádku Hradištěk. Z původního hrádku se dochovaly nepatrné terénní nerovnosti a příkopy. Severním směrem od Hradištěku je zřícenina středověkého hradu Vildenberk³.

Severního okraje katastru obce se dotýká ochranné pásmo nadregionálního biokoridoru, který vymezuje prvky ÚSES v lokalitě pozořického lesa. Ochranné pásmo 2 km od biokoridoru nepředstavuje pro obec rozvojovou překážku, územní plán obce je respektuje⁴.

Historické souvislosti

Nejstarší doklady o osídlení na katastru obce jsou z mladší doby kamenné (neolitu). První písemná zmínka o obci pochází z roku 1350 ze soupisu šlechtického majetku při nově zřízeném zemském soudu v Brně a další zmínky souvisí s hradem Vildenberk, založeným Pútou z Vildenberka. V držení obce se vystřídala řada šlechtických rodů. V roce 1637 se jejími majiteli stávají Lichtenštejnové a ti ji vlastní do roku 1920. Ve středu obce najdeme zvonici postavenou v roce 1663. Nedaleko ní stojí barokní kříž zhotovený v roce 1770. Naproti zvonici je postaven pomník věnovaný památce obětí první a druhé světové války. Podrobnou historii jednotlivých domů v obci zpracoval Pavel Vrba v knize Viničné Šumice - z historie obce a domů⁵.

² O obci, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

³ Viničné Šumice, dostupné na www.turistika.cz

⁴ Územní plán Viničné Šumice, 2015

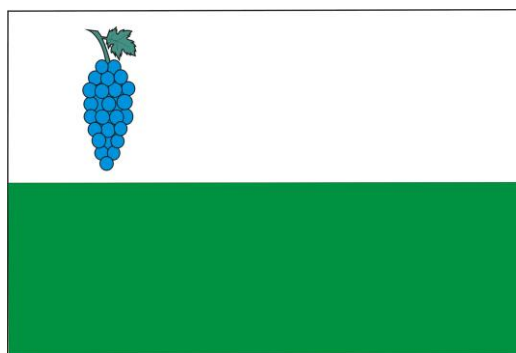
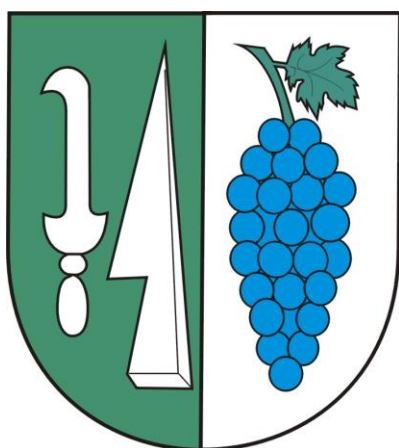
⁵ Historie a památky, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

Znak a vlajka obce

V roce 1995 byl heraldickou komisí schválen návrh znaku a vlajky obce, následně byly obci uděleny předsedou poslanecké sněmovny PhDr. Milanem Uhdem. Při výročí obce v roce 2000 byly tyto obecní symboly požehnány.

Znak: zeleno-stříbrně polcený štít, v pravé polovině vedle sebe vinařský nůž a krojidlo, obé stříbrné, v levé polovině modrý hrozen na zeleném stonku s jedním listem.

Vlajka: list tvoří dva vodorovné pruhy – bílý a zelený. V horním rohu na bílém poli modrý vinný hrozen na zeleném stonku s jedním listem. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Obr. 2: Znak a vlajka Viničných Šumic

Zdroj: Znak a vlajka

2. OBYVATELSTVO

Demografická situace

Viničné Šumice se podle počtu obyvatel řadí mezi středně velké obce v rámci území MAS. Velikost obce byla určena na základě srovnání s ostatními členskými obcemi MAS Slavkovské bojiště a jejich následným rozdělením do kategorií podle počtu obyvatel na malé, střední a velké obce (viz Příloha č. 1). V obci žilo k 31. 12. 2021 celkem 1 347 obyvatel, z toho 671 mužů a 676 žen, průměrný věk obyvatel obce činí 41 let⁶. Za posledních patnáct let se počet obyvatel obce zvyšoval, došlo k nárůstu obyvatelstva o 16 %.

Dle prognózy bude počet obyvatel v Jihomoravském kraji stagnovat nebo spíše mírně klesat. Počet obyvatel ve Viničných Šumicích byl v mezidobí od roku 1960 přibližně do roku 2000 s klesající tendencí. Sestupný trend se však postupně zmírnil a v posledních letech počet obyvatel prudce vzrostl a nyní dochází k mírné stagnaci. V současné době poptávka po

⁶ Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

volných plochách k bydlení v obci výrazně překračuje aktuální nabídku. Příznivé životní podmínky a snadná dopravní dostupnost obce tento trend dále podporují.

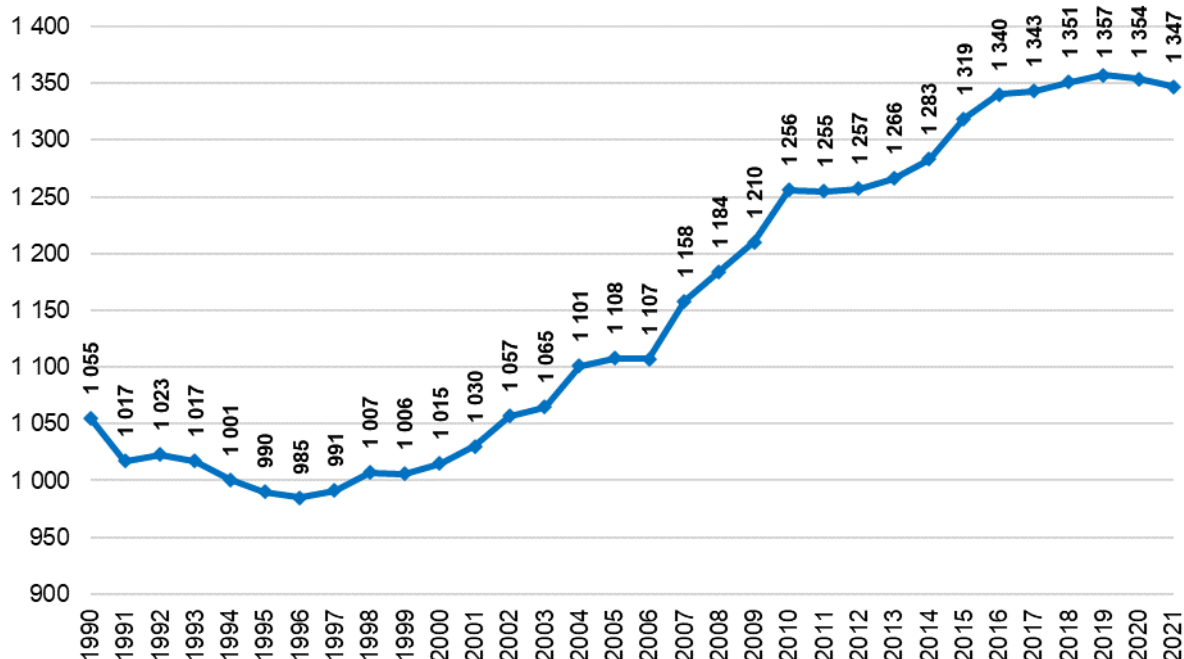
Vzhledem k příznivým podmínkám, atraktivitě bezprostředního zázemí obce, trendům rozvoje rekreace a snadné dopravní dostupnosti dochází v obci k trvalému zájmu o bydlení a podnikání. Lze předpokládat, že s ohledem na snadnou dostupnost, historický, kulturní a rekreační význam sídla a jeho polohu, nabídku ploch s možností výstavby obytných domů, kvalitní životní prostředí, předpoklad pro rozvoj turistiky, vinařství, řemesel, služeb a za předpokladu postupného budování základní technické infrastruktury a občanské vybavenosti se bude zájem o bydlení v obci i nadále zvyšovat a počet obyvatel do r. 2025 by mohl vzrůst k celkovému počtu kolem 1400 obyvatel⁷.

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2007-2021

Rok	Narození	Zemřelí	Přistě- hovalí	Vystě- hovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel k 31.12.
2007	14	12	73	24	2	49	51	1 158
2008	18	16	44	20	2	24	26	1 184
2009	9	11	53	25	-2	28	26	1 210
2010	27	12	54	23	15	31	46	1 256
2011	13	18	31	20	-5	11	6	1 255
2012	11	16	29	22	-5	7	2	1 257
2013	18	16	43	36	2	7	9	1 266
2014	17	8	35	27	9	8	17	1 283
2015	11	12	62	25	-1	37	36	1 319
2016	18	9	32	20	9	12	21	1 340
2017	12	8	23	24	4	-1	3	1 343
2018	13	15	33	23	-2	10	8	1 351
2019	19	10	24	27	9	-3	6	1 357
2020	13	9	19	26	4	-7	-3	1 354
2021	11	9	24	20	2	4	6	1 347

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

⁷ Územní plán Viničné Šumice, 2015

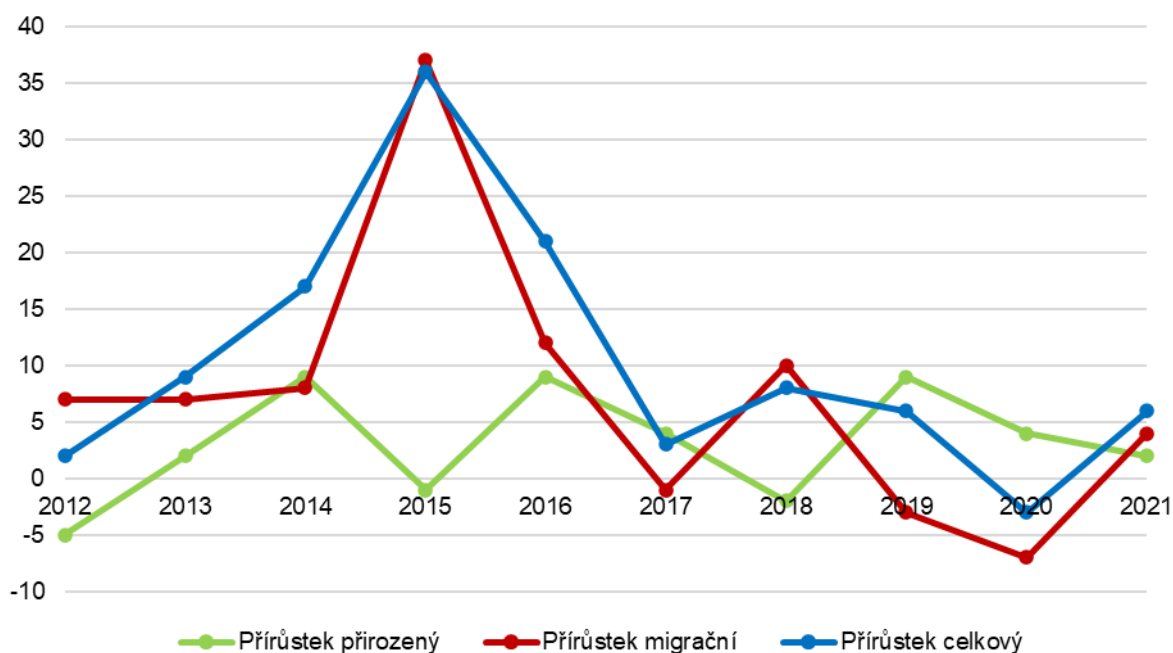
Obr. 3: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1990-2021

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

Vztah jednotlivých druhů přírůstku

Závislost celkového přírůstku na migračním přírůstku je významným ukazatelem při analýze budoucího vývoje celkového přírůstku v obci. Migrační přírůstek se na rozdíl od přirozeného přírůstku dá kvalifikovaně odhadnout v závislosti na rozvojových plánech obce. Přirozený přírůstek pak doplňuje celkový obrázek o situaci v obci. Vztah mezi těmito ukazateli od roku 2012 je pro větší názornost ještě převedena do grafu. Z něj je patrné, že hodnoty celkového přírůstku významně kopírují hodnoty migračního přírůstku. Vliv přirozeného přírůstku na trend celkového počtu obyvatel je v obci relativně zanedbatelný.

Migrační přírůstek činil 249 osob mezi lety 2003 do roku 2015, za posledních 10 let je to pouze 74 osob, můžeme tedy pozorovat pokles. Přirozený přírůstek pak za posledních 10 let čítal 31 osob. Je tedy patrné, že nárůst počtu obyvatel a budoucí prognózy spoléhají především na migrační přírůstky, které lze kvalifikovaně odhadnout v závislosti na dostupných plochách pro bydlení v obci i v jejím územním plánu.

Obr. 4: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2012-2021

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

Věkové složení obyvatel

Věkové poměry v území vyjadřuje index stárí, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku 65 a více let na počet osob ve věku 0–14 let, který vypovídá o tom, zdali na daném území dochází ke stárnutí obyvatelstva. Na konci roku 2021 byl index stárí obyvatelstva 97,28, což znamená, že není již výrazný rozdíl mezi počtem osob poproduktivní složky obyvatelstva oproti předproduktivní složce. Počet produktivních obyvatel (od 15 – 64 let) činil 840, podrobněji viz tabulka⁸.

Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2021

OBEC	Celkový počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku			Podíl obyvatel ve věku			Index stárí
		0-14	15-64	65+	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)	
Viničné Šumice	1 347	257	840	250	19,1	62,3	18,6	97,3

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022

Tab. 3: Hodnota indexu stárí v období 2012-2021

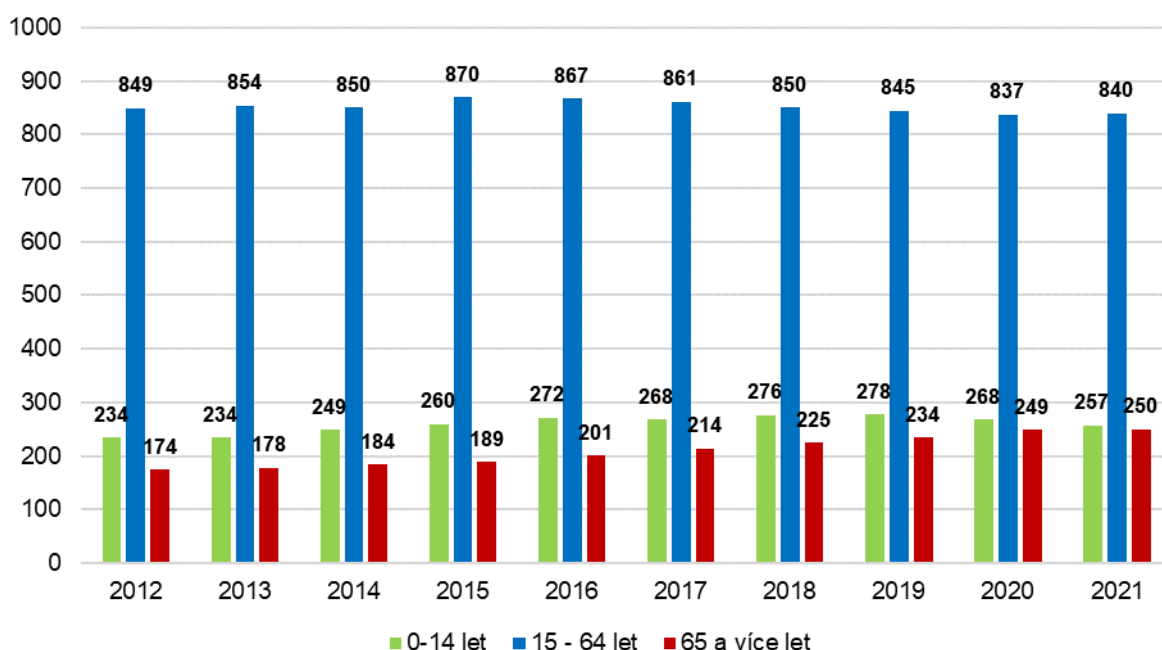
	0-14 let	65+	Index stárí
2012	234	174	74,36
2013	234	178	76,07
2014	249	184	73,90
2015	260	189	72,69
2016	272	201	73,90
2017	268	214	79,85
2018	276	225	81,52
2019	278	234	84,17

⁸ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022

2020	268	249	92,91
2021	257	250	97,28

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022

Na základě prognóz v územním plánu obce lze očekávat, že obec bude i nadále podporovat migraci především mladých rodin s dětmi a zmírní tak negativní dopady celorepublikového trendu stárnutí obyvatelstva, který se v obci zatím neprojevuje. Od roku 2017 však můžeme pozorovat zvyšování hodnoty indexu stárnutí, tzn. navyšování počtu osob v seniorském věku oproti předproduktivní složce obyvatelstva, což značí stárnutí populace v obci⁹.

Obr. 5: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2012-2021

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ 2022, dostupné na www.czso.cz

Vzdělanostní skladba obyvatelstva

Stejně jako ve zbytku okresu Brno-venkov v obci převažují obyvatelé se středním vzděláním bez maturity (31 % obyvatel starších 15 let) i s maturitou (29 % obyvatel), podle SLDB žilo v obci v roce 2021 22 % vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, což je zhruba o 3 % více než je průměr okresu Brno-venkov (19,3 %) a o 5 % vyšší než je průměr Jihomoravského kraje (17,4 %)¹⁰.

⁹ Územní plán Viničné Šumice, 2015

¹⁰ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

Tab. 4: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání

	Počet obyvatel ve věku 15+	Nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)						
		bez vzdělání	základní vč. Neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou u vč. nástavbového	vyšší odborné vzdělání	Vysokoškolské	Nezjištěno
Viničné Šumice	1 089	4	137	338	317	15	242	36
okres Brno-venkov	184 740	706	21 816	58 881	56 620	2 877	35 711	8 129

Zdroj: SLDB 2021, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

Sociální situace v obci

V obci podle údajů SLDB 2021 žilo 15 cizinců, z nichž největší zastoupení měli občané uvádějící slovenskou národnost (10 osob), ostatní národnosti jako je polská, německá, ukrajinská či vietnamská jsou zastoupeny pouze v řádu jednotek. Tyto národnostní menšiny se nijak nesdružují a nezakládají podněty pro mimořádné aktivity obce, do života obce se bezproblémově začleňují¹¹.

Sociálně vyloučené lokality se na katastrálním území obce nevyskytují. Obec nezaznamenává významné skupiny sociálně slabých obyvatel, jedná se spíše o jednotlivce. Obec nezaznamenává žádné významné problémy s uživateli návykových látek.

Spolková, osvětová a informační činnost¹²

V obci působí množství spolků, které se zasazují o kulturní a sportovní vyžití v obci, zapojují při tom všechny věkové skupiny obyvatel.

▪ Klub žen

Uskupení místních žen navázalo na tradici dřívějšího Svazu žen. Spolek pořádá babské hody, maškarní plesy, pálení čarodějnic a s nadsázkou a recesí uskutečňuje též průvod 1. máje.

▪ TJ Sokol Viničné Šumice

Sokol vlastní sokolovnu s kulturním sálem, kde se kromě sportovních aktivit konají také plesy, výstavy vín, výstavy ovoce a jiné kulturní akce. Hlavní aktivitou je stolní tenis, základní tělesná výchova, cvičení dětí, dětí s rodiči, aerobic. Cvičení se konají v sokolovně

¹¹ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

¹² Pavel Vrba, Viničné Šumice, 2015; Organizace a sdružení, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

ve Vítovické ulici a na přilehlých hřištích. Sokoli využívají obecní hřiště na kopanou, tenisový a volejbalový kurt, hraje se nohejbal, malá kopaná. Při Sokole pracuje turistický kroužek. Oddíl nohejbalu při TJ Sokol každoročně pořádá zářijový VIN-ŠUM-KAP a Vánoční turnaj. Oddíl kopané vede družstvo mužů, žáků a starší přípravky. Mužstvo sdružuje hráče ze Šumic, Kovalovic, Vítovic i Pozořic¹³.

▪ ***Sbor dobrovolných hasičů***

K založení SDH došlo v obci v roce 1904. Současné sdružení tvoří 44 členů. SDH Viničné Šumice zajišťuje zásahovou jednotku požární ochrany obyvatelstva. SDH se podílí i na kulturní činnosti – pořádá zábavy, diskotéky, masopustní průvody a plesy. Od roku 1970 pořádá sbor víkendové pobyty na Říčkách pro dospělé a mládež. Pro žáky prvních tříd místní školy pořádá sbor každoročně hasičské jednodenní výlety na chatu Jelenici, kde se mimo jiné seznamují s hasičskou technikou. SDH vede mládež k požární ochraně, v rámci SDH fungují družstva požárního sportu, která se účastní soutěží, závodů i testů z požární ochrany. Pod SDH funguje i kroužek pro mladé hasiče, který je určen pro děti od pěti let a starší.

▪ ***Místní organizace Českého zahrádkářského svazu***

Svaz zahrádkářů pořádá výstavy ovoce, vín, odborné přednášky a zájezdy se zahradnickou tematikou. Výstavy vín v obci jsou vyhlášené a pravidelně zde vystavují vinaři z celé oblasti jižní Moravy i ze zahraničí (Slovensko, Rakousko). Předseda zahrádkářů, Pavel Vrba, je zároveň aktivně publikující autor, který se zabývá historií obce a usiluje o zachování tradic a kulturního dědictví v obci.

▪ ***Místní organizace Svazu včelařů***

Svaz včelařů pořádá odborné přednášky a zájezdy se včelařskou tematikou. V současné době jsou včelaři ze Šumic spojeni pod včelaře v Pozořicích.

▪ ***Myslivecké sdružení Viničné Šumice-Kovalovice***

Sdružení pořádá mysliveckou činnost v honitbě, odchovává bažanty a divoké králíky, pořádá každoroční odchyt zajíců a účastní se i kulturního života obce. Spolek organizuje myslivecký ples, Den dětí v červnu, měsíci myslivosti, který spojuje s ukázkami sokolnictví, kynologie a zoologie.

¹³ Organizace a sdružení, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

▪ **Kavyl**

Spolek je provozovatelem lesní mateřské školy Stromík v Pozořicích a lesního klubu Mariánka v Brně-Líšni, nabízí alternativu k předškolnímu vzdělávání dětí. Lesní klub je založen na spolupráci spolku s rodiči, kteří se podílejí na přípravě dřeva na zimu, budování herních prvků, podzimním moštování, Svatojánské slavnosti, Tříkrálové slavnosti a dalších akcích lesního klubu. Spolek každoročně pořádá rodinné divadelní odpoledne, kulturní benefiční akci pro širokou veřejnost, jejíž výtěžek podporuje provoz lesního klubu. Kavyl každoročně organizuje příměstské letní tábory a provozuje pravidelné lesní kroužky Výletníček a Zvoneček pro rodiče s dětmi do tří let.

Mateřské centrum Viničné Šumice, z.s.

Mateřské centrum vzniklo z iniciativy maminek, které hledaly pro své děti vyžití a smysluplné trávení společného volného času. Mateřské centrum nabízí různé kroužky, přednášky a aktivity, a to nejen pro děti, ale i pro dospělé. Kroužky fungují díky dobrovolnosti a ochotě lektorů. Od roku 2019 funguje Mateřské centrum Viničné Šumice, z.s. jako oficiální spolek¹⁴.

▪ ***Sbor pro občanské záležitosti***

SPOZ v obci funguje od roku 1990, organizuje vítání občánků, rozloučení předškoláků s mateřskou školou a následně jejich přivítání v 1. třídě na začátku nového školního roku, ve spolupráci s kulturním výborem připravuje pravidelná setkání jubilantů obce. Členky SPOZ navštěvují při příležitosti životního jubilea i občany obce, kteří žijí v domovech důchodců nebo v domech s pečovatelskou službou.

▪ ***Podpora spolkové činnosti***

V rozpočtu obce jsou každoročně vyčleňovány finanční příspěvky na chod jednotlivých spolků, které jsou organizacím přidělovány na základě jejich žádosti. Výše příspěvků jsou stanoveny dle skutečných nákladů na provoz minulého roku. Dále obec poskytuje obecní prostory pro pořádání akcí, na zajištění akcí se podílí prostřednictvím výborů a komisí. Obec se spolky spolupracuje a podněcuje atmosféru pro vzájemnou spolupráci všech organizací.

▪ ***Práce obce s mládeží a seniory***

V obci působí kulturní výbor, který se Sborem pro občanské záležitosti organizuje slavnosti při významných životních událostech dětí (vítání občánků, loučení s předškoláky, vítání

¹⁴ Mateřské centrum, dostupné na <https://mcvinicnesumice.webnode.cz/>

prvňáčků) i seniorů (setkání jubilentů, návštěvy občanů v pečovatelských domovech a domovech pro seniory).

▪ **Významné akce v obci**

Společenský život navazuje na obyčeje a tradice, zásluhu na něm mají jednotlivci, spolky, obec, základní a mateřská škola. Akce korespondují s ročním obdobím, tradicemi či svátky. V zimních měsících to je Tříkrálová sbírka, obecní ples (na jehož organizaci se podílí Sokol, hasiči a myslivci), maškarní ples pro dospělé i pro děti (TJ Sokol), masopustní průvod (hasiči), Velikonoční hrkání, výstava vín (zahradkáři), polní mše (hlavním iniciátorem je rodina Drápalova), babské hody (klub žen), tradiční krojované hody (obec), noční pochod pro děti (TJ Sokol), setkání jubilentů (obec a SPOZ), jarní a vánoční dílna (TJ Sokol), výstava betlémů (KDU-ČSL ve spolupráci s TJ Sokol), rozsvěcení vánočního stromu (obec, MŠ, ZŠ), vánoční rozjímání u kapličky. Mezi nepravidelné akce patří obecní zabijačka, pochod na 1. máje, oslavy výročí spolků.

▪ **Způsoby informování občanů**

O všech akcích obce i spolků jsou občané informováni prostřednictvím obecního zpravodaje, rozhlasu i webových stránek obce. Dle dotazníkového šetření občané nejvíce využívají jako zdroj informací o dění v obci zpravodaj (93,7 % často/občas) a hlášení rozhlasu (80,6 % často/občas), nejméně pak veřejná jednání zastupitelstva. Nejvyužívanější zdroje informací hodnotí jako kvalitní, na druhou stranu se objevilo několik výtek, které se týkaly špatné slyšitelnosti rozhlasu v některých částech obce¹⁵.

3. HOSPODÁŘSTVÍ

Ekonomická situace

▪ **Charakter hospodářství v obci**

V obci převažují drobné podniky výrobního charakteru, zastoupení služeb je poměrně nízké a kvůli dostupnosti městyse Pozoříce s dobrou občanskou vybaveností je konkurence pro místní podniky značná. Pokud jde o plochu katastru obce, je zde též významně zastoupeno zemědělství. Vzhledem k vinařské historii obce, jejímu názvu a faktu, že zemědělská půda tvoří 86 % katastrálního území, není tento fakt nijak překvapivý.

¹⁵ Dotazníkové šetření, 2022

▪ **Struktura podnikání v obci**

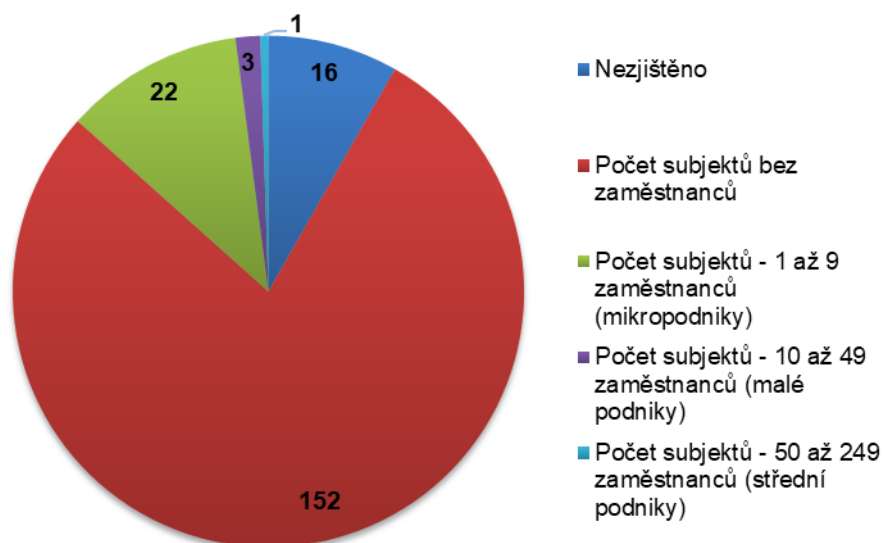
V obci působilo ke konci roku 2021 152 ekonomických subjektů bez zaměstnanců, 22 mikropodniků s počtem do 9 zaměstnanců, 3 malé podniky a jeden střední podnik. Z tabulky odvětvové struktury podnikání je zřejmé, že převažuje činnost v průmyslu, stavebnictví, velkoobchodu a maloobchodu a opravách a údržbě motorových vozidel a v oblasti Profesní, vědecké a technické činnosti¹⁶.

Tab. 5: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti k 31.12. 2021

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	318	194
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	14	8
B-E Průmysl celkem	55	36
F Stavebnictví	41	29
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	53	26
H Doprava a skladování	10	8
I Ubytování, stravování a pohostinství	8	1
J Informační a komunikační činnosti	7	4
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1	.
L Činnosti v oblasti nemovitostí	5	3
M Profesní, vědecké a technické činnosti	46	33
N Administrativní a podpůrné činnosti	3	3
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	10	7
Q Zdravotní a sociální péče	3	2
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	7	4
S Ostatní činnosti	32	19
X nezařazeno	.	.

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

¹⁶ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

Obr. 6: Počet subjektů se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců

Zdroj: Český statistický úřad, stav k 31. 12. 2021, dostupné na www.czso.cz

▪ Charakter klíčových subjektů

V obci mají sídlo např. tyto subjekty: Revize, instalace zařízení VN a NN Cejpek, SHIORI – Antikvariát Karolína Dolejšová, Drápal stavební s.r.o., Střechy a stavby Kadlec s.r.o., zámečnictví František Kopeček, KOPEČEK company s.r.o., Vinařství u Křížů, Kosmetické studio Věra, autoopravna Přemysl Muselík, účetnictví Staníčková, Pálenice Viničné Šumice, písmomalářské a grafické práce Daniela Šmerdová, Tesařství Drápal, s.r.o., pedikúra Vrbová, topení, plyn Železný, truhlářství Petr Wagner, Truhlářství a 3D Vizualizace Michal WAGNER, Sebus autodoprava, s.r.o., rodinná pekárna Kulhánek, Drápal, s.r.o., Stavimal s.r.o., HAW jezdecký klub, rodinná farma Sedláček, rodinná farma Drápal, stolařství Mazel, stolařství Kousal, pivovar Vildenberg, zámečnictví Petr Marek¹⁷.

▪ Podpora podnikání

Podnikatelské subjekty v obci jsou relativně malé a jejich potřeby jsou značně různorodé. Obec v takové situaci vyjadřuje podnikatelským subjektům podporu především jejich propagací v území a zveřejňuje informace o podnikatelských subjektech na svých webových stránkách, umožňuje též inzerci v obecním zpravodaji.

Obec se snaží úzce spolupracovat s podnikateli, snaží se jim pomoci s jejich problémy či potřebami a stejně tak se na ně ona obrací se svými potřebami. Místní podnikatelé jsou v případě určité zakázky obce oslovováni jako první.

Územní plán navrhuje v návaznosti na stávající plochy 2 nové plochy pro výrobu a skladování, které mají sloužit k posílení potenciálu tvorby nových pracovních příležitostí a

¹⁷ Firmy a služby, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

podnikatelských aktivit, v severní části je pak vymezena návrhová plocha drobné zemědělské výroby¹⁸.

Zájem o plochy pro podnikání v obci je především ze strany soukromých zemědělců, jedná se však o jednotlivce. Obec žádné plochy pro podnikání v majetku nemá.

Dle dotazníkového šetření občané navrhují podnikatele podporovat např. formou pronájmu veřejných prostor či tím, že nebude tolerovat a "nevidět" podnikání "na černo". Další návrhy na podporu podnikatelů jsou uvedeny v dotazníkovém šetření¹⁹.

▪ **Charakter zemědělské výroby**

Ornou půdu v katastru obce obhospodařuje společnost Bonagro, a.s. se sídlem v Blažovicích, která se zabývá základní zemědělskou výrobou. Společnost vznikla v roce 1994 transformací ze Zemědělského družstva Šlapanice. V následujících letech se společnost sloučila s několika dalšími družstvy: Blažovice, Jiříkovice, Bedřichovice, Šlapanice, Prace, Tvarožná a Viničné Šumice. Původní ZD Viničné Šumice bylo vymazáno z obchodního rejstříku v lednu 2014. Bonagro obhospodařuje zemědělskou půdu o výměře 4 138 hektarů, z toho jen 100 hektarů představují trvalé travní porosty a zbytek tvoří orná půda. Společnost je největším zemědělským podnikem v okrese Brno – venkov. Převážná část obdělávaných pozemků se nachází v nadmořské výšce 200 až 400 metrů nad mořem.

V živočišné výrobě se podnik zaměřuje na chov skotu s tržní produkcí mléka. Podnik má na stavu 1 100 ks krav holštýnského plemene s tržní produkcí mléka. Rostlinná výroba se specializuje na produkci obilovin a cukrové řepy.²⁰

Z celkové výměry katastru obce tvoří 8 % vinice (37,57 ha). Matečnými horninami v oblasti jsou droby a slepence, které nad obcí tvoří dominantní zlomové návrší poskytující příhodné stanovištní podmínky pro pěstování vinné révy. Daří se zde především odrůdám s vyšším obsahem aromatických látek, jako je Müller Thurgau nebo Muškát moravský. Jediný podnikatelský subjekt v obci, který se v obci výrobou vína zabývá, je Vinařství u Křížů²¹.

▪ **Pozemkové úpravy, územní plánování**

Komplexní pozemkové úpravy byly v obci zahájeny v roce 2018, předpokládaný termín ukončení zatím není znám, jejich absence je překážkou pro rozvoj obce²². Obec má již vysoutěženého dodavatele a ten bude nyní zahajovat praktickou část.

¹⁸ Územní plán obce Viničné Šumice, 2018

¹⁹ Dotazníkové šetření, 2022

²⁰ Bonagro, dostupné na www.bonagro.cz

²¹ Vinařství, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

²² Územní plán Viničné Šumice, 2015

Aktuální územní plán nabyl účinnosti v březnu 2018, v současné chvíli se připravuje Změna ÚP č. 1.

▪ **Komerční služby**

Podle dotazníku Jihomoravského kraje z roku 2013 a údajů na webových stránkách obce v obci působí 1 topenářství, 2 opravny motorových vozidel, 4 stavebnictví, 1 natěračství, 3 stolařství, 4 zámečnictví, 1 maloobchod, pošta, pálenice, restaurace, cukrárna/kavárna, vinotéka, antikvariát, vedení účetnictví, výroba replik historických kanónů, webdesign, písmomalířství a grafika²³. Pokrytí službami obce je přesto nedostatečné, za službami dojíždějí obyvatelé Viničných Šumic především do Pozořic, dále pak do Rousínova a Brna²⁴. Od jara 2022 mohou občané využít k vyzvednutí svých zásilek také místo Zásilkovny.

Tab. 6: Nabídka služeb v obci Viničné Šumice v roce 2022

OBEC	Stolařství, truhlářství	Instalatér, topenář	Malíř, natěrač	Stavební řemesla	Zámečnictví, kovářství	Krejčí, švadlena	Kadeřnictví	Opravy motor. vozidel	Masáže	Potraviny / smíšené zboží	Obchodní středisko	Pošta	Restaurace	Pohostinství (bez stravování)
Viničné Šumice	3	1	1	4	4	-	1	2	-	1	-	1	1	-

Zdroj: Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, doplnění 2022;
*údaje nejsou dostupné – města nad 5 tis. obyv., kde se již předpokládá výskyt všech služeb (a je obtížné je spočítat) v dotazníku nevyplňovala.

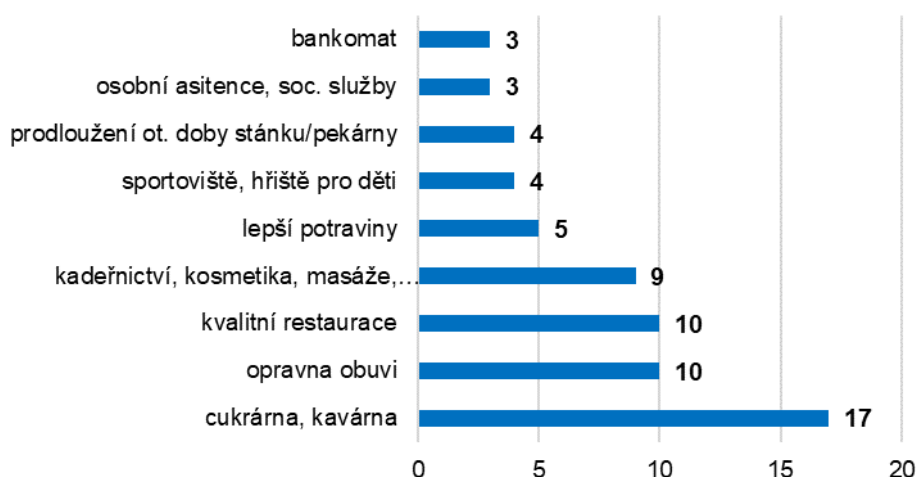
▪ **Chybějící služby**

Z dotazníkového šetření pro potřeby tohoto dokumentu vyplynulo, že velká část respondentů (60 %) hodnotí poskytované služby jako dostačující, a to vzhledem k velikosti obce. Objevili se však další návrhy na doplnění. Občané uváděli nejvíce cukrárnu/kavárnu, opravnu obuvi, kvalitní restauraci či kadeřnictví. Další méně zmiňované služby jsou uvedeny pod textem níže. U navrhovaných služeb je třeba zvážit, zda by se v obci uživily²⁵.

²³ Firmy a služby, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

²⁴ Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, dostupné na www.kr-jihomoravsky.cz; Firmy a služby, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

²⁵ Dotazníkové šetření, 2022

Obr. 7: Chybějící komerční služby v obci Viničné Šumice

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2022

▪ **Turistické cíle**

Na katastrálním území Viničných Šumic se nacházejí archeologická naleziště. V obci se nachází jedna nemovitá kulturní památka zapsaná v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek – pamětní kříž, rejstříkové číslo: ÚSKP ČR 22931/7-1080. Na katastru obce se nachází celkem šest křížů. V obci byla v roce 1995 obnovena tradice polních mší konaných mimo sakrální prostory. Uprostřed obce stojí dvoupodlažní čtvercová zvonice, datovaná k roku 1663. Po druhé světové válce byl v obci vybudován památník odboje „Naším vítězům“. U některých sakrálních staveb se do budoucna počítá s opravami kvůli jejich horšícímu se stavu.

V katastru obce se nachází též významná přírodní památka – Hynčicovy skály. Chráněné území je významnou lokalitou silně ohroženého kosatce pestrého a kavylu sličného a též dalších 7 druhů zařazených mezi ohrožené v Červeném seznamu naší flóry²⁶.

Nejvýznamnějším turistickým cílem v oblasti však zůstávají lokality Slavkovského bojiště – Mohyla míru, Žuráň, Santon, spolu s přírodním koupalištěm biotop Kovalovice, který se nachází na sousedním katastru.

▪ **Turistická vybavenost obce**

V obci nejsou kapacity pro turistické ubytování, je zde jedna restaurace a jedno vinařství. Mezi kapacity pro rekreaci patří chatová osada s 50 objekty pro soukromou rekreaci, které však nejsou dostupné pro potřeby turistického ruchu. Nejbližší ubytovací kapacity se nacházejí na Staré poště a na Rohlence. Obec je vybavena jednou informační tabulí u

²⁶ Územní plán Viničné Šumice, 2018

přírodní památky Hynčicovy skály. Oblastí prochází jedna cyklotrasa a dvě turisticky významné stezky, které jsou pojednány níže v oddílu Dopravní infrastruktura.

Trh práce

▪ **Obyvatelé v aktivním věku**

Ve Viničných Šumicích žilo k poslednímu Sčítání lidu, domů a bytů 842 obyvatel v produktivním věku, což činilo 67,5 % obyvatelstva (k 31. 12. 2021 840 osob v produktivním věku – 62,4 % obyvatelstva)²⁷.

▪ **Ekonomicky aktivní obyvatelstvo**

V roce 2011 žilo v obci podle údajů SLDB 629 ekonomicky aktivních obyvatel. Z toho 592 osob bylo zaměstnaných nebo samostatně výdělečně činných, 37 bylo nezaměstnaných. V obci žilo 22 pracujících důchodců a 19 žen na mateřské dovolené. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo obce tvořilo tedy cca 50,4 %, z nichž zaměstnaných bylo 94 % obyvatel. Dle jednotlivých sektorů bylo zaměstnáno v zemědělství 1,9 % obyvatel, 42,2 % ve stavebnictví a průmyslu, 50,3 % ve službách a 5,6 % nebylo zjištěno²⁸.

▪ **Podíl nezaměstnaných osob**

Aktuální podíl nezaměstnaných osob (dříve míra nezaměstnanosti) v obci je 2,1 % (údaje z července 2022), což je méně než průměr pro Brno-venkov ve stejném období, který činil 2,9 %. Aktuálně (7/2022) je v obci 18 dosažitelných uchazečů o zaměstnání a žádné volné pracovní místo²⁹. V obci bylo k poslednímu prosinci 2021 zjištěno 6 dlouhodobě nezaměstnaných občanů (tzn. déle než 12 měsíců), 3 uchazeči o zaměstnání z řad absolventů a dva uchazeči, kteří byli zařazeni jako osoby zdravotně postižené³⁰. Celkově je trend zaměstnanosti v obci příznivý a odráží celorepublikové tendence.

Tab. 7: Míra nezaměstnanosti v obci v letech 2015-2021

Obec	12/2015	12/2016	12/2017	12/2018	12/2019	12/2020	12/2021
Viničné Šumice	4	2,2	3	2,3	1,3	2,7	2,2

Zdroj: Portál MPSV, <https://data.mpsv.cz/>

²⁷ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

²⁸ SLDB 2011, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

²⁹ Portál MPSV, dostupné z <https://data.mpsv.cz/>

³⁰ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

▪ **Vyjíždka za prací**

Podle údajů SLDB z roku 2011 za prací denně vyjíždí 348 zaměstnaných osob z celkového počtu 629 ekonomicky aktivních osob, tedy 55 % pracujících je nuceno vyjíždět. Nejčastěji zaměstnanci vyjíždějí do jiného okresu kraje, převážně do Brna-města. V rámci obce vyjíždí za prací 11 osob³¹. Ve srovnání s ostatními obcemi srovnatelné velikost v regionu je tedy vyjíždka za prací přibližně podobná, vyjíždka za prací se běžně pohybuje okolo 50 % ekonomicky aktivních obyvatel.

▪ **Podpora zaměstnanosti**

Obec nevyužívá institutu veřejně prospěšných prací. Veškerou údržbu a své potřeby řeší prostřednictvím svých technických pracovníků.

Územní plán vymezuje množství různých nových ploch, které by měly umožnit vznik nových pracovních příležitostí, jako jsou plochy veřejné infrastruktury (OV), plochy pro komerční zařízení malá a střední (OM), plochy pro tělovýchovná a sportovní zařízení (OS). Těžiště nových pracovních příležitostí leží zejména v navržených plochách smíšených výrobních (SV) a v plochách výroby a skladování (V). Další pracovní příležitosti a drobné živnosti lze rozvíjet v rámci stávajících i navržených ploch smíšených obytných (SO). Všechny návrhové plochy dohromady vytvářejí široký potenciál pro vznik nových pracovních míst³².

4. INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura

Stávající inženýrské sítě jsou kapacitně dostatečné i co se týče budoucí výstavby. Záleží již na stavebnících/investorech, kdy jednotlivé lokality pro výstavbu zasítují.

▪ **Voda**

Zásobování vodou je stabilizované. Viničné Šumice jsou zásobovány ze skupinového vodovodu Pozořice (provozovatel VAS Brno). Vydátnost zdrojů vodovodu je dostatečná a pro další rozvoj obce vyhovující. V obci Viničné Šumice se nachází tři tlaková pásma. První tlakové pásmo je z VDJ Viničné Šumice 2 x 100 m³, kóta maximální hladiny je 357,4 m n. m. (Psenky, Hloušek, U Školy, celá ulice Vitovická), druhé tlakové pásmo je z VDJ Kovalovice 2 x 150 m³, kóta maximální hladiny je 320,4 m n.m. (Dražka, střed obce, Loučky, k ZD

³¹ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

³² Územní plán Viničné Šumice, 2018

Bonagro) a třetí tlakové pásmo je z ATS Hradská, u čísla 102, které zesiluje tlak v celé části Hradská. Systém je pro současnost vyhovující.

Potřebu rekonstrukce vodárenských zařízení řeší správce tohoto zařízení v rámci ploch veřejných prostranství a ploch pro dopravu. Nové zastavitelné plochy, které potenciálně vyplývají z aktuálního územního plánu, budou napojeny na stávající vodovodní síť, která bude vedena v rámci stávajících a navržených ploch veřejných prostranství a ploch dopravní infrastruktury. Objekty bydlení a vybavenosti jsou zabezpečeny proti požáru vodovodní sítí o dimenzi DN 80 a vyšší. Dále jsou využívány pro zabezpečení požární vody stávající vodní toky a plochy. V katastrálním území obce se nachází vodní plocha – Kovalovický rybník, kterou lze využít pro hasební účely za předpokladu vytvoření odběrného místa. Protipožární zabezpečení bude vyhovovat ČSN 73 0873³³.

▪ **Kanalizace**

V obci je vybudovaná splašková kanalizace. Odpadní vody jsou přes systém přečerpávacích stanic odvedeny na ústřední čistírnu odpadních vod Brno – Modřice.

Čistírna odpadních vod není vybudovaná. Nově zastavěné lokality budou v souladu s územním plánem napojeny na stávající systém – trasy budou řešeny podrobnější dokumentací v rámci stávajících a navržených ploch veřejných prostranství a ploch dopravní infrastruktury. Pro doplnění systému jsou v územním plánu navrženy nové sběrače splaškové kanalizace, čímž dojde k jejímu prodloužení.

Pro snížení odtoku dešťových vod bude u zastavitelných ploch nutné v maximální míře řešit zasakování nebo kumulování vody na pozemku – hospodaření s dešťovými vodami je problematické a vyžaduje koncepční řešení v obci i regionu. Aktuálně dešťové vody odvádí dílčí dešťová kanalizace, částečně odtékají povrchově³⁴.

▪ **Plyn**

Obec Viničné Šumice je zásobována zemním plynem z VTL regulační stanice, která je situována na katastrálním území Kovalovic. Odtud je do obce přiveden zemní plyn STL plynovodem. Vlastní rozvodná síť obce je provedena v systému středotlak – nízkotlak. Kapacita rozvodů zemního plynu je dostačující i pro nové zástavbové lokality vymezené územním plánem. V obci Viničné Šumice se používá pro zásobování teplem převážně zemní plyn. Kde nejsou provedeny přípojky zemního plynu, je používáno jako topné medium

³³ Územní plán Viničné Šumice, 2015

³⁴ Územní plán Viničné Šumice, 2018

převážně pevné palivo, elektrická energie či topné oleje. Obnovitelné zdroje nejsou pro zásobování teplem využívány³⁵.

▪ **Elektrina**

Katastrem obce neprocházejí nadřazené trasy VVN a ZVN.

Území k. ú. Viničných Šumic je zásobováno elektrickou energií z rozvodny 110/22 kV Rousínov z primárního nadzemního vedení s napětím 22 kV – odbočka Holubice, které prochází ve východní části řešeného území. Z tohoto vedení jsou nadzemními přípojkami napojeny jednotlivé sloupové trafostanice 22/0,4 kV.

Na území Viničných Šumic je v provozu celkem 7 sloupových trafostanic 22/0,4 kV, které zásobují energií distribuci i soukromý sektor - z toho 5 distribučních pro odběr v obci, jedna v lokalitě „Bahňák“ a jedna v areálu firmy Bonagro a.s. Elektrické stanice v obci jsou napájené pouze nadzemním vedením VN. Tato zařízení jsou v dobrém stavu a vyhovují současným požadavkům na zajištění odběrů. Pro zajištění výhledových potřeb dodávky je plánováno využít výkonu stávajících trafostanic, v případě nutnosti je možno stávající trafa vyměnit za výkonnější, případně doplnit v plochách, které technickou infrastrukturu připouštějí³⁶. Obec má v plánu provést rozšíření veřejného osvětlení v lokalitě Honce, čeká se na posunutí trafostanice E.ONem.

▪ **Telekomunikace a radiokomunikace**

Obec je napojena na digitální telefonní ústřednu, MTS je provedena vedením v zemi, je zde dostatečná rezerva pro pokrytí nových požadavků.

Nad k. ú. Viničných Šumic prochází paprsek radioreléové trasy veřejné komunikační sítě³⁷.

Obec má pokrytí všech mobilních operátorů.

▪ **Nakládání s odpady**

Svoz odpadů provádí firma AVE CZ. Obec provozuje sběrný dvůr, který se nachází naproti zemědělského družstva Bonagro, směrem na Rousínov. Občané zde mohou odevzdávat jak běžný tříděný odpad, tak železo, velkoobjemový odpad, elektrozařízení, bioodpad, nebezpečný odpad, textil či baterie. Otevřen je ve středu v odpoledních hodinách a v sobotu dopoledne. Pro občany s trvalým pobytem ve Viničných Šumicích a Kovalovicích je ukládání odpadu zdarma. Obec Kovalovice se bude finančně podílet na provozu sběrného dvora,

³⁵ Územní plán Viničné Šumice, 2018

³⁶ Územní plán Viničné Šumice, 2018

³⁷ Územní plán Viničné Šumice, 2018

Viničné Šumice nyní vyhodnocují nákladovost provozu, ze kterého se bude odvíjet nastavení výše částky.

Po obci jsou dále rozmístěny sběrné nádoby, kam občané mohou odkládat plast, papír a sklo (lokality na návsi, u samoobsluhy, u sauny, u cukrárny, v Psenkách, na Loučkách, na sběrném dvoře), dále nádoby na jedlé oleje a tuky (na návsi, u samoobsluhy) a nádoby na biologický odpad rostlinného původu (u sauny, na Loučkách, na návsi)³⁸. Obec má také vydánu obecně závaznou vyhlášku týkající se stanovení obecného systému odpadového hospodářství.

Z dotazníkového šetření vyplynul zájem občanů o třídění odpadů, nejvíce se pak v obci vytrídí plasty, sklo, papír, elektrospotřebiče a nebezpečný odpad. Mezi nejméně tříděné složky pak patří hliník. Občané by především uvítali doplnit nebo častěji vyvážet kontejnery, a to hlavně na papír, bio a plasty. Uváděli především lokality v serpentínách, u sauny, na ul. Vítovické. Dále občané vyjádřili přání zavést třídění odpadů formou door to door či doplnit další kontejnery na hliník, tuky, drobné elektro a přidat další koše na odpadky. Co se týče otevírací doby sběrného dvora, většina občanů ji hodnotí jako vyhovující. Objevilo se i přes to několik připomínek k jejímu prodloužení či zvýšení četnosti otevírací doby v průběhu týdne, ale i o víkendu³⁹.

Obec plánuje do budoucna zavést třídění odpadů prostřednictvím systému door to door, sbírá informace od obcí, které již tento sběr zavedly. Hodlá požádat o dotaci na pořízení sběrných nádob. Taktéž chystá postupné dovybavení sběrného dvora dalšími kontejnery.

Dopravní infrastruktura

▪ Napojení na silniční síť

Obcí procházejí dvě silnice třetí třídy:

- III/3834 Rousínov – Viničné Šumice – Pozořice,
- III/3838 Viničné Šumice – Kovalovice.

Obec leží mimo tranzitní dopravní trasy. Páteřní komunikací v obci je silnice III/3834, která prochází sídlem ve směru Rousínov - Pozořice. V centrální části obce je silnice vedena dvěma protisměrnými točkami. V současné době se vzhledem k nízkým intenzitám neuvažuje o řešení této dopravní závary, ale naopak je vedení silnice považováno za genius loci.

³⁸ Zpravodaj obce Viničné Šumice 3/2015, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

³⁹ Dotazníkové šetření, 2022

Silnice je v území stabilizována. V Rousínově umožňuje přes silnice II/430 a III/0476 napojení na dálnici D1 a tím připojuje řešené území na celorepublikovou dálniční síť. Vzdálenost Viničných Šumic od nájezdu D1 je asi 6 km⁴⁰.

Silnice III. tř. mají mimo obec pouze místní význam a napojují území na nadřazenou silniční síť. Ze silnic je prováděna dopravní obsluha jednotlivých objektů, které navazují na zástavbu.

Obr. 8: Intenzita silničního provozu v obci Viničné Šumice

Zdroj: <http://scitani2010.rsd.cz>

▪ **Napojení na železniční síť**

Přes katastr obce neprochází koleje železniční dopravy, v obci tedy není železniční doprava dostupná. Jižně mimo katastrální území obce probíhá jednokolejná elektrizovaná celostátní trať č. 300 Brno - Přerov. Nejbližší železniční stanice se nachází v Rousínově, stanice je ale převážně průjezdní. Obyvatelé Rousínova a okolí využívají především autobusovou dopravu, využití zastávky v Rousínově by pro České dráhy bylo neekonomické.

▪ **Dopravní zátěž**

Vzhledem k velmi nízkým intenzitám dopravy nebylo v řešeném území na silnicích III. třídy provedeno celostátní sčítání dopravy na silniční a dálniční síti ČR v roce 2010 a stejně tak ani v roce 2016. Územní plán uvádí, že hlukové pásmo nebylo v obci počítáno vzhledem k tomu, že na málo frekventovaných silnicích III. třídy nedošlo k měření intenzity dopravy a následnému výpočtu a posouzení hlukového zatížení. Respondenti však v dotazníkovém šetření uváděli značnou nespokojenost s hlukovou zátěží, jako zdroj uváděli D1, přejezd retardérů motorovými vozidly, používání techniky o víkendech a svátcích či činnost

⁴⁰ Územní plán Viničné Šumice, 2018

zemědělského družstva⁴¹. Obec nemá vydánu vyhlášku ohledně omezení hluku o víkendech a svátcích, jedná se převážně o jednotlivce, kteří tato nepsaná pravidla nedodržují.

Také se obyvatelé vyjadřovali v dotazníkovém šetření velmi negativně k provozu na komunikacích. Provoz, který je spojen s nedodržováním povolené rychlosti v obci, hodnotí občané jako jeden z nejvýznamnějších problémů⁴². Obec pro zlepšení bezpečnosti v minulých letech realizovala projekt pasportizace dopravního značení. Jedná se spíše o zmapování stávajícího stavu a drobné úpravy značení. Do budoucna plánuje postupné doplňování dopravně-bezpečnostních prvků.

▪ **Místní komunikace**

Místní komunikace zpřístupňují téměř všechny objekty. V rámci územního plánu jsou navrženy plochy veřejných prostranství včetně místních komunikací, vymezených pro obsluhu stabilizovaného území a rozvojových zastavitelných ploch, případně rozšíření šířkových poměrů místní komunikace. Oboustranné (či jednostranné) chodníky jsou pouze podél frekventovaných komunikací. Doplnění chodníků územní plán umožňuje v rámci stávajících ploch veřejného prostranství nebo ploch dopravní infrastruktury⁴³.

Celkový technický stav silnic je dobrý. Obec plánuje v následujících letech řešit komunikaci a chodník na ul. Vitovská, komunikaci Loučky, komunikaci Za Humny, chodníky od točny do Pozořic II. etapa a od točny do Šumic, dále chodník v serpentínách vedle nového schodiště. Mimo to bude řešena ještě opěrná zeď v serpentínách a v lokalitě Kocourov.

Obec si na místních komunikacích provádí údržbu sama. Na krajských komunikacích provádí údržbu Správa a údržba silnic. V přípravě je projekt na výstavbu technického střediska na pozemku u sběrného dvora, jež obec odkoupila. Měla by zde být hala pro skladování sezónní techniky, zastřešená plocha na posypový materiál a plocha pro zpracování bioodpadu. V současné době je zpracována studie pro umístění jednotlivých objektů⁴⁴. Taktéž se řeší dokup další komunální techniky, která by zde po jeho dokončení byla umístěna.

Studie se připravuje také pro plochu před základní školou, kde by po odstranění trafostanice a vedení VN mělo dojít k prodloužení chodníku, části komunikace a vytvoření nových parkovacích míst⁴⁵.

⁴¹ Dotazníkové šetření, 2022

⁴² Dotazníkové šetření, 2022

⁴³ Územní plán Viničné Šumice, 2015

⁴⁴ Zpravodaj Viničné Šumice, 1/2022

⁴⁵ Zpravodaj Viničné Šumice, 1/2022

▪ **Parkovací místa**

V obci je několik dopravních ploch bez označení, které slouží k parkování. Doplnění parkovacích ploch je možné v rámci stávajících a navržených ploch veřejného prostranství nebo ploch dopravní infrastruktury. Pro umožnění vybudování parkoviště u vodní nádrže Kovalovice je navržena samostatná plocha dopravní infrastruktury. Garážování a odstavení automobilů je řešeno individuálně v areálech pozemků majitelů aut anebo přímo v obytných domech. U novostaveb obec vyžaduje vybudování dvou parkovacích míst, která budou přístupná z veřejné komunikace. Parkování ve výrobním areálu si zajišťuje majitel firmy sám na vlastním pozemku. Na některých místech je parkování problematické z hlediska zúžené komunikace (ul. Hradská)⁴⁶.

K parkování se též vyjadřovali respondenti v dotaznících, kdy právě parkování na silnicích označovali jako problém bezpečnosti na komunikacích. Stejně tak poukazovali na to, že občané svá auta nechávají též zaparkovaná na chodnících před svými domy a chodci mnohdy při jejich obcházení musí vstoupit do vozovky, což není bezpečné a neustálé parkování má vliv i na devastaci chodníků⁴⁷.

Obec má záměr rozšiřovat parkovací plochy, a to jak na soukromých, tak i obecních pozemcích, ale konkrétní lokality, kde by mohly parkovací místa vzniknout, nejsou zatím přesně vytipovány ani není prozatím zpracována studie či projekt.

▪ **Cyklostezky a turistika v obci**

V řešeném území existuje jedna značená turistická trasa. Zelená trasa vede z návsi severně ke zřícenině Vildenberk. Viničné Šumice patří do území Brněnské vinařské stezky, kromě ní obcí prochází cyklotrasa č. 5137 Pozořice – Vítovice⁴⁸. Nová cyklotrasa je navržena v jižní části katastru Viničné Šumice od Kovalovic na katastr Královopolských Vážan (obec Rousínov). Tato trasa je navržena v souladu s podmínkami cyklotrasy vymezené v ZÚR JMK Brno – Tvarožná – Rousínov – Vyškov (- Prostějov)⁴⁹.

Viničné Šumice se také hodlají finančně podílet na projektu DSO Šlapanicka na výstavbu cyklostezek, které budou obce Mikroregionu Roketnice propojovat s Brnem. Úsek, který měl vést jako spojnice Kovalovic a Viničných Šumic byl z projektu vyřazen, jelikož nesplňoval stanovené parametry dotace. Úsek si však obce vybudují samy a tím budou i Viničné Šumice napojeny na Brno.

⁴⁶ Územní plán obce Viničné Šumice

⁴⁷ Dotazníkové šetření, 2015

⁴⁸ Viničné Šumice, dostupné na www.cyklotrasy.cz

⁴⁹ Územní plán obce Viničné Šumice, 2018

Dopravní obslužnost

▪ Veřejná doprava

Veřejná doprava je zastoupena pouze autobusovou dopravou. V obci se nacházejí 4 zastávky (Obecní úřad, Hradská, Psénky a točna). Rovněž je dobře dostupná autobusová zastávka Kovalovice Dražka. Rozmístění zastávek je dostatečné, izochrony dostupnosti pokrývají celé území obce. Některé zastávky jsou vybaveny zálivy a přístřešky. Případné další dovybavení zastávek či budování zálivů je možné v rámci stávajících ploch veřejného prostranství nebo ploch dopravní infrastruktury. Obec je vzhledem k počtu obyvatel dopravně obsloužena především do Brna. Obec je napojena na systém integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje.

▪ Kvalita a četnost spojení

Nejvýznamnější potřeby dostupnosti představují Pozořice, kam občané dojíždějí za zdravotní péčí i komerčními službami, dále pak Šlapanice u Brna jakožto ORP a rovněž Brno, nejvýznamnější centrum veškeré občanské vybavenosti, kam obyvatelé též nejčastěji dojíždějí za prací a za lékaři specialisty.

Spojení do Brna je dobré, linku obsluhuje 46 spojů ve všední den a 19 o víkendu, v pracovní dny jsou všechny spoje bezbariérové, o víkendech pak žádný z nich. Cesta do Brna veřejnou dopravou trvá zhruba 40 minut.

Dostupnost Pozořic je stejná jako dostupnost Brna, obě destinace obsluhuje stejná autobusová linka, a to linka 702. Cesta do Pozořic trvá do 15 minut.

Dostupnost do Šlapanic je též realizována linkou 702 na stejné trase, je však nezbytný přestup na zastávce Šlapanice, Bedřichovice a cesta do centra Šlapanic tak trvá průměrně do 35 minut⁵⁰.

▪ Chybějící spoje

Jako chybějící spoje v dotazníkovém šetření byly jmenovány spoje do Slavkova a Rousínova, které se realizují s komplikovanými přestupy a trvají nepřiměřeně dlouho⁵¹.

⁵⁰ Spojení, dostupné na <https://idos.idnes.cz/>

⁵¹ Dotazníkové šetření, 2022

▪ **Účast obce na zajištění veřejné dopravy**

Obec Viničné Šumice doplácí na IDS JMK za rok 135 400 Kč. V rozpočtech obce je vždy uvedena částka okolo 145 000 Kč, což znamená, že v těchto výdajích jsou zahrnut ještě nadstandard, např. noční spoje pátek a sobota.

5. VYBAVENOST

Bydlení

▪ **Počet domů a bytů v obci**

Podle SLDB 2011 bylo v obci celkem 417 domů, z toho 415 bylo vedeno jako rodinné domy, 2 jako ostatní stavby. V domech se nacházelo 418 bytů, 2 domy byly obývány jako nájemní. Celkově bylo obydleno 367 domů, tedy 88 % domů v obci⁵². Dle aktuálně zveřejněných výsledků SLDB 2021 se v obci nachází celkem 444 domů, z nichž 436 je ve vlastnictví fyzických osob a jeden dům je veden jako spoluvlastnictví vlastníků bytů. Zbývající budovy jsou např. ve vlastnictví obce nebo státu, jiných právnických osob či nebylo možné zjistit typ vlastníka domu⁵³. V rámci regionu a ve srovnání s podobně velkými obcemi je neobvyklá absence bytového domu. Viničné Šumice si zachovávají ráz tradičních vesnických staveb pro rodinné bydlení a drobnou výrobu⁵⁴.

▪ **Domy ve vlastnictví obce**

Obec nevlastní obytné domy ani byty, mezi nemovitý majetek obce patří budova obecního úřadu, základní a mateřské školy a víceúčelová budova.

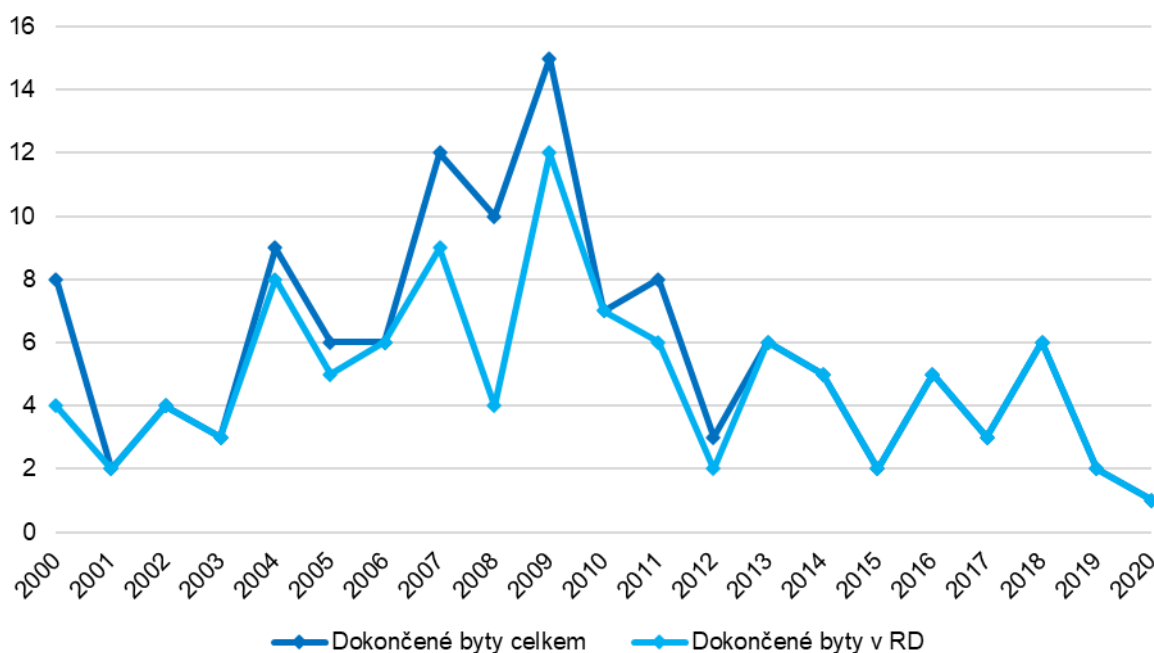
V letech 2000-2021 bylo podle údajů Českého statistického úřadu v obci dokončeno 123 bytů. Nejvýznamnější trend nové výstavby v obci proběhl v letech 2007-2009. Celkově ale údaje o bytové výstavbě vypovídají o setrvalém zájmu o výstavbu v obci, byť i s ohledem na vývoj počtu obyvatel a migraci dochází od roku 2013 k mírnému útlumu⁵⁵.

⁵² SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

⁵³ Veřejná databáze, ČSÚ, 2022

⁵⁴ Územní plán Viničné Šumice, 2015

⁵⁵ Bytová výstavba v obcích Jihomoravského kraje, ČSÚ, 2022, dostupné na www.czso.cz

Obr. 9: Bytová výstavba v obci Viničné Šumice v období 2000-2020

Zdroj: Český statistický úřad, 2022, dostupné <https://www.czso.cz/>

▪ **Zájem o bydlení v obci**

Zájem o bydlení je relativně velký, je však omezen nedostatkem stavebních míst, která jsou povětšinou v majetku soukromých subjektů. Obec v současnosti nevlastní pozemky určené územním plánem pro bydlení.

▪ **Plochy pro bytovou výstavbu**

Rozvoj obce spočívá jednak v intenzivnějším využití zastavěného území (vymezení ploch se smíšeným využitím) a dále ve využití ploch navazujících na zastavěné území. Hlavní rozvojové směry obce pro plochy smíšené obytné jsou navrženy podél existujících komunikací východním, jižním a západním směrem. Zároveň jsou využity volné plochy dosud nezastavěného území, které však byly postupně obklopeny obytnou zástavbou. Ze severu je řešené území ohraničeno strmým jižním svahem, který je respektován ve své původní podobě a není v této lokalitě navrhována žádná zastavitelná plocha. Navrženy jsou plochy pro rodinnou rekreaci, které navazují na již existující chatařsko-zahrádkářskou osadu⁵⁶.

Větší plochy pro výstavbu, které jsou ve vlastnictví developerů, jsou připravovány v lokalitách Loutořeč a Loučky-západ. Mělo by se zde postupně vystavět zhruba 40 rodinných domů.

⁵⁶ Územní plán Viničné Šumice, 2018

Byť obec nemá pozemky určené pro bydlení v jejím majetku, snaží se alespoň podporovat možnou výstavbu, stavebníkům se snaží vycházet vstříc možnostmi napojení na obecní komunikaci a sítě.

▪ **Sociální bydlení**

Obec nevlastní domy ani byty určené pro sociální bydlení. Obec však vnímá potřebu zajistit důstojné bydlení pro seniory se sníženou soběstačností a potřebu kvalitní péče o seniory. Toto téma je pojednáno v samostatném oddílu Sociální péče níže.

▪ **Rekreační bydlení**

V obci se nachází asi 50 objektů individuální rekreace, jde o soukromé chaty a chalupy. Žádný z rekreačních objektů není využíván komerčně⁵⁷.

Školství a vzdělávání

▪ **Základní škola**

Historická budova, ve které škola sídlí, byla v šedesátých letech rozšířena dostavbou, v posledních letech byla též zateplená s novou fasádou. V roce 2019 byla dokončena nástavba základní školy, v rámci níž byly vybudovány tři nové odborné učebny a další zázemí, projekty byl financován z evropských zdrojů⁵⁸. Nabízí dětem útulné prostory pro školáky i předškoláky. V šesti třídách prvního až pátého ročníku se ve školním roce 2020/2021 učilo 116 dětí z obce a od sousedů z Kovalovic. Ve všech ročnících se žáci učí podle školního vzdělávacího plánu. Od prvního ročníku se ve škole vyučuje anglický jazyk.

Ve škole působí kroužek flétny, sportovní kroužek, keramika, kytara, anglický jazyk, taneční kroužek. Děti mohou chodit do náboženství v rámci nepovinného předmětu.

Školní poradenské centrum se věnuje žákům, kteří potřebují pomoc a podporu. Škola počítá se spoluprací rodiny, rodiče jsou při vzdělávání rovnocenným partnerem. Po výuce ve škole funguje družina. Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování, ve školním roce 2020/2021 měla tři oddělení a navštěvovalo ji 72 žáků. Družina zabezpečuje žákům odpočinek a rekreaci. Děti se zde učí žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu ostatních, je zde kladen důraz na pohyb venku k obnovení duševních a fyzických sil.

K ZŠ a MŠ patří plně vybavená školní jídelna, která zabezpečuje stravu pro obě instituce.

⁵⁷ Komplexní dotazníkové šetření v obcích JMK k 31. 12. 2012, Jihomoravský kraj, 2013, dostupné na www.kr-jihomoravsky.cz

⁵⁸ Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2019/2020, dostupné na <https://skolavinicesumice.cz/>

Během školního roku škola pořádá mimořádné celoškolní akce ve škole i mimo ni, žáci jezdí na exkurze, do divadel, na výlety, vystupují na akcích obce při různých příležitostech (setkání jubilantů, výstavy, vítání občanů, atd.). Účastní se kurzu plavecké výuky v plavecké škole ve Vyškově, mimořádných výukových programů, besed a jiných aktivit, které zpestřují běžnou výuku⁵⁹.

Celková kapacita budovy je v současné době postavena pro 140 žáků, nicméně ve školním roce 2020/2021 ji využívalo 116 žáků. Škola má celkem 8 pedagogických zaměstnanců, 3 asistenty a 5 provozních zaměstnanců. Školní družina má tři oddělení, kde působí celkem 4 vychovatelé. Z celkové kapacity 90 žáků ji využívá 67 žáků. Školní jídelnu s kapacitou pro 200 strávníků využívalo ve školním roce 2020/2021 celkem 163 osob⁶⁰.

▪ **Mateřská škola**

Mateřská škola je umístěna v přízemí dostavby základní školy, která byla vystavěna zhruba v 60. letech. K budově mateřské školy byl v roce 2011 vestavěn nový pavilon. V budově mateřské školy se nachází šatna dětí a učitelek, WC a umývárna dětí, jsou zde dvě třídy a prosklený pavilon, kde se na dobu odpočinku dětí rozkládají lehátka a je využíván na zájmové a pohybové aktivity dětí. Vybavení mateřské školy je standardní, děti mohou využívat počítač, je zde dostatek náčiní a náradí pro sport. Mateřská škola je v integraci se základní školou, je dvoutřídní, navštěvují ji zpravidla děti 3 – 6leté a děti s odkladem školní docházky. Mateřská škola má kapacitu podle stanovení KHS Brno 34 dětí⁶¹. Do budoucna obec uvažuje o výstavbě nové budovy MŠ, má již zpracován projekt. Na zvoleném pozemku vedle víceúčelové budovy by měly vzniknout 2 třídy s kompletním zázemím a kapacitou pro 56 dětí. Po přesunu školky je plánováno v místě školkové zahrady zbudovat tělocvičnu pro ZŠ.

▪ **Spádovost školských zařízení a vyjížděka do škol**

Základní škola, ač neúplná, je spádovou školou pro sousední Kovalovice. Pro 6. - 9. ročník je následně spádovou školou základní škola v Pozořicích, a to pro obě obce⁶². Z Viničných Šumic denně vyjíždělo do škol 104 žáků⁶³. Aktuální informace ze SLDB 2021 zatím nebyly zveřejněny.

⁵⁹ Základní škola, dostupné na skolavinicnesumice.cz

⁶⁰ Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2020/2021, dostupné na skolavinicnesumice.cz

⁶¹ Mateřská škola, dostupné na skolavinicnesumice.cz

⁶² Základní škola, dostupné na skolavinicnesumice.cz

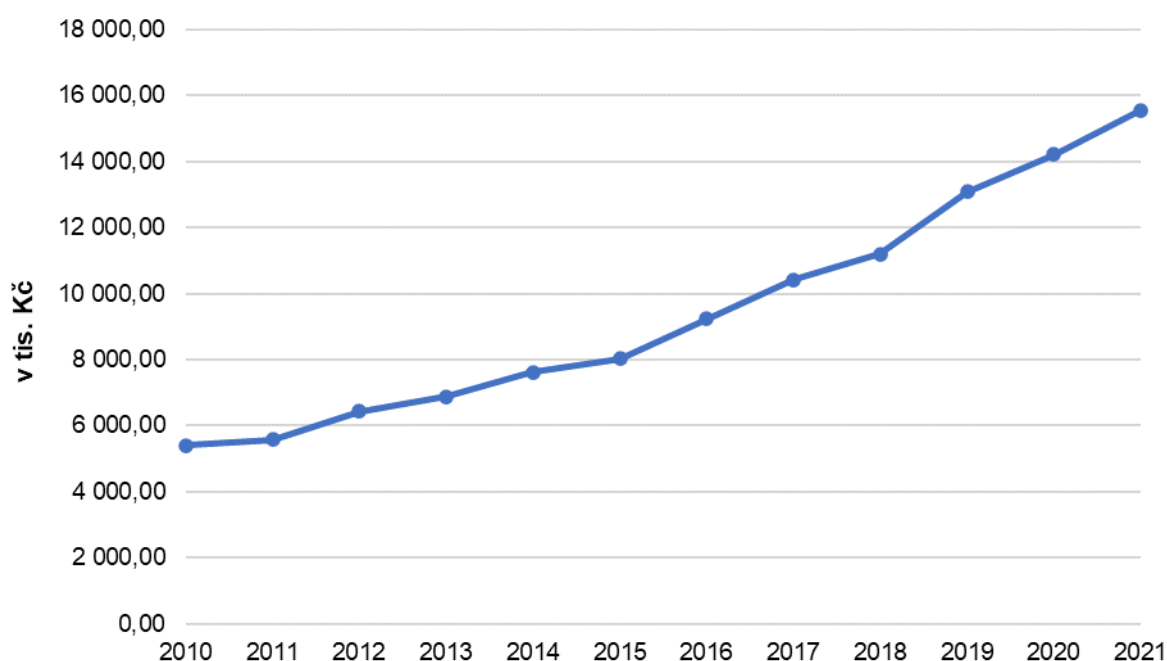
⁶³ SLDB 2011, ČSÚ, 2015, dostupné na www.czso.cz

▪ **Nároky na rozpočet obce**

V roce 2011 byly provedeny stavební úpravy MŠ, byly přistavěny prostory pro novou třídu a prosklený pavilon. Celková kapacita MŠ tak byla navýšena o 9 míst na stávajících 34 dětí. V témž období bylo rekonstruováno sociální zařízení pro žáky základní školy a instalován nákladní výtah z kuchyně do jídelny v II. nadzemním podlaží.

V roce 2012 proběhlo zateplení budovy a instalace tepelného čerpadla, celkové náklady na projekt dosáhly přibližně 4 mil. Kč. Nenárokové dotace na tento projekt, které z fondů EU zprostředkovalo Ministerstvo životního prostředí, činily 2,8 mil. Kč⁶⁴.

Mezi lety 2016-2019 se dále na základní škole realizoval projekt podpořený z Integrovaného regionálního operačního programu na zbudování odborných učeben v nástavbě školy.

Obr. 10: Náklady na chod školy

Zdroj: rozpocetobce.cz

▪ **Spokojenost občanů**

Občané jsou s fungováním obou zařízení spokojeni. V dotazníkovém šetření vyjádřilo svůj názor celkově 28 dotazovaných (10,3 %). Respondenti zmiňovali nedostatečnou kapacitu MŠ, poukazovali na problém šikany na ZŠ a vyjádřili nespokojenost se stravováním dětí ve školní jídelně a s nastavením online výuky v době covidu⁶⁵.

⁶⁴ Zpravodaj obce Viničné Šumice 4/2012, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

⁶⁵ Dotazníkové šetření, 2022

Zdravotnictví**▪ Zdravotní služby**

V obci není ordinace žádného lékaře, nepůsobí zde ani dojíždějící lékař ve zkráceném intervalu. Za veškerou lékařskou péčí obyvatelé Viničných Šumic dojíždějí, nejčastěji do zdravotního střediska Pozořice. Jsou zde tři ordinace praktických lékařů, jeden dětský lékař, gynekologická ambulance, interní ambulance a zubařské ordinace. V budově zdravotního střediska se nachází i rehabilitační středisko, v městysi funguje lékárna⁶⁶. Za specializovanými ordinacemi či na pohotovost dojíždějí občané do Brna⁶⁷.

V září 2022 zahájila svoji činnost v regionu nová agentura domácí péče s názvem Sestry, která nabízí poskytování odborných zdravotnických činností sester v domácím prostředí, jež byly předepsány lékařem. Agentura též připravuje poskytovat poradenské služby pro pečující osoby⁶⁸.

▪ Dostupnost zdravotnických zařízení

Obyvatelé Pozořic dojíždějí do Brna do ordinací specialistů, případně na pohotovost. O víkendu je v provozu LSPP v Brně. Pohotovostní službu pro dospělé zajišťuje Úrazová nemocnice Brno, Ponávka 6, pohotovostní službu pro děti zajišťuje FN Brno, Černopolní 9.

Tab. 8: Pohotovostní služba a její provoz

Zdravotnické zařízení	Kontakt	Ordinační hodiny	
LSPP Úrazová nemocnice Brno	Ponávka 6, Brno	všední dny	17:00-7:00
	tel. 545 538 538	víkendy, svátky	nepřetržitě
Ohledání zemřelých - Úrazová nemocnice Brno	Ponávka 6, Brno	všední dny	17:00-7:00
	tel. 545 538 416	víkendy, svátky	nepřetržitě
Zubní pohotovost	Ponávka 6, Brno	všední dny	18:00-24:00
	tel. 545 538 421	víkendy, svátky	08:00-20:00
Dětská pohotovost	Černopolní 9, Brno	všední dny	15:30-7:00
	tel. 532 234 935	víkendy, svátky	nepřetržitě
Lékařská pohotovostní služba	Bašty 413/2, Brno	všední dny	nepřetržitě
	tel. 545 213 531	víkendy, svátky	nepřetržitě

Zdroj: Lékařská služba první pomoci v roce 2021

▪ IZS

Městys je zapojen do integrovaného záchranného systému, sanitky vyjíždějí podle potřeby z nejvhodnější stanice podle vzdálenosti a vytíženosti, při zachování 20minutového limitu dojízdnosti záchranné služby.

⁶⁶ Zdravotnictví, dostupné na www.pozorice.cz

⁶⁷ Zdravotní středisko Pozořice, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

⁶⁸ Zpráva obce Viničné Šumice 2/2022, dostupné <https://www.vinicne-sumice.cz/>

▪ **Spokojenost občanů se zdravotními službami**

K otázce spokojenosti se zdravotními službami se vyjádřilo celkem 27 respondentů (9,9 %). V názorech převažovala spíše nespokojenost, a to jak se zubaři, pediatry, tak konkrétně i se službami dr. Blažkové. Uváděli, že spokojenost se odvíjí dle toho, jaký doktor má zrovna službu⁶⁹.

Sociální péče

▪ **Komunitní plánování sociálních služeb**

Obec je zapojena do komunitního plánování prostřednictvím ORP Šlapanice, sociální služby a poradny jsou dostupné převážně ve Šlapanicích. Povědomí o komunitním plánování a sociálních službách jako takových je poměrně nízké, je proto žádoucí zajišťovat dostatečnou informovanost občanů o této oblasti, ať už prostřednictvím letáčků nebo obecních webových stránek.

▪ **Sociální služby v obci**

Sociální služby v obci se zaměřují především na služby poskytované seniorům, terénní pečovatelské a odlehčovací služby, které si uživatelé vyřizují individuálně podle kapacity poskytovatelů těchto služeb. Role obce v otázce sociálních služeb tohoto typu je především propagační a informační. Obec se o využívání služeb dozvídá až na základě žádostí organizací o samotné příspěvky.

Podle výsledků dotazníkového šetření pro potřeby tohoto dokumentu je povědomí o sociálních službách napříč vrstvami obyvatelstva poměrně malé. Pro plné využití potenciálu nabídky sociálních služeb je důležité vzdělávání a lepší informovanost o rozsahu sociálních služeb. Na otázku, zda by souhlasili s výstavbou zařízení pro seniory v obci se 85 % respondentů vyjádřilo kladně a tuto výstavbu by podpořili. V současné době by takovéto zařízení využilo 36 obyvatel, což je méně než dle dotazníkového šetření realizovaného před šesti lety (2016 - 54 obyvatel)⁷⁰.

▪ **Pobyťová zařízení sociálních služeb**

Obec Viničné Šumice neprovozuje žádné pobyťové zařízení sociální péče, nejbližší pobyťové služby sociální péče mohou obyvatelé Viničných Šumic využívat prostřednictvím Domova s

⁶⁹ Dotazníkové šetření, 2022

⁷⁰ Dotazníkové šetření, 2022

pečovatelskou službou na Holubické v Pozořicích, který byl otevřen v roce 2004. Jde o bytový fond 17 bytů s možností pečovatelské služby, z toho 3 byty jsou bezbariérové. Protože poptávka po ubytování v DPS převyšuje nabídku, mohou občané zažádat o zařazení do pořadníku, nebo využívat služby Domova s pečovatelskou službou ve Šlapanicích (kapacita 41 lůžek), Domova pro seniory v Sokolnicích (kapacita 120 lůžek) a v Brně na Holásecké (kapacita 105 lůžek). Úhrnná kapacita těchto zařízení však nedostačuje pro SO ORP Šlapanice.

Územní plán stanovuje plochu pro případné umístění domu s pečovatelskou službou, domu pro seniory či podobné související využití⁷¹.

Kultura

▪ **Kulturní zařízení v obci**

Většina kulturních akcí v obci pro širokou veřejnost se koná ve zrekonstruované sokolovně, obec využívá i prostory obecního úřadu, akce pro děti a mládež se konají též v budově ZŠ. Obecní knihovna sídlila do konce roku 2015 v chátrající budově, od roku 2016 byla přesunuta do nově postavené víceúčelové budovy. Otevřeno má každé úterý a pátek⁷².

▪ **Chybějící kulturní zařízení**

Pro aktivity, které se v obci pořádají je stávající kulturní zařízení v podobě Sokolovny dostatečné. V obci chybí zázemí, kde by se mohli scházet senioři a maminky s dětmi. S těmito prostory bylo uvažováno v objektu bývalého kina, kde mělo vzniknout komunitní centrum, avšak kvůli vysoké finanční náročnosti od toho bylo prozatím upuštěno. Budova by měla sloužit jako místo pro setkávání seniorů, umístěny by zde byly klubovny pro spolky, zázemí pro mateřské centrum a prostor by zde byl též pro zbudování jednoho či dvou sociálních bytů.

Dlouhodobě je také řešen záměr týkající se komplexní úpravy centrální části obce, jež by sloužila jako místo pro realizaci kulturních akcí a setkávání komunity. V uvažování je zbudování amfiteátru, přístupových cest a výsadba zeleně.

▪ **Kulturní aktivity v obci**

Kulturní program obce v průběhu roku zajišťuje obec v úzké spolupráci s jednotlivými spolky, které v obci působí. Jejich činnost je detailně pojednána výše v oddílu Spolková, osvětová a

⁷¹ Územní plán obce Viničné Šumice, 2018

⁷² Obecní knihovna, dostupné na <https://www.vinicne-sumice.cz/>

informační činnost. Mezi nejvýznamnější kulturní akce v obci patří plesy, výstavy vín, hody, výstavy betlémů. Obyvatelé jsou s nabídkou kulturních akcí i s aktivitou spolků převážně spokojeni, místní akce se vyznačují hojnou účastí.

▪ **Kulturní památky**

Nejvýznamnější kulturní památkou je dvoupodlažní čtvercová zvonice, která je v květnu využívána k májovým pobožnostem a při svátku sv. Jana Křtitele, patrona obce, je v její blízkosti pořádána tradiční polní mše. Na katastru šest křížů⁷³. Územním plánem jsou u některých kulturních památek (u kamenného kříže z roku 1770 a u kamenného kříže na kamenném soklu u cesty na Vítovice) vymezeny panoramatické výhledy, které by bylo vhodné zachovat a podpořit vytvořením oddychových zón nebo odpočívadel s posezením⁷⁴.

▪ **Spokojenost s kulturně-společenským vyžitím**

Co se týče kulturně-společenského vyžití, jsou respondenti převážně spokojeni. V otevřené otázce se objevilo několik námětů pro zlepšení tohoto zázemí, např. respondentům chybí prostor, kde by se mohly pořádat venkovní akce, dále by také ocenili více aktivit v oblasti kultury a uváděli též nedostatečnou informovanost o využití volného času a možné nabídky⁷⁵.

Sport a volnočasové aktivity

▪ **Zázemí pro sportovní aktivity**

Sportovní aktivity stejně jako kulturní nacházejí zázemí nejčastěji v prostorách sokolovny. Děti mají v obci prostor k neorganizovanému setkávání na zrekonstruovaném dětském hřišti v místě dřívější hasičské zbrojnice. Na katastru obce se rovněž nachází část Kovalovické přehrady, kterou lze v létě využít jako přírodní koupaliště. Obec vlastní hřiště na kopanou, tenisový a volejbalový kurt a nohejbalové hřiště Pod lesem. Fotbalové hřiště v majetku obce využívá TJ Sokol Viničné Šumice pro tréninky a mistrovská utkání fotbalového oddílu. Dětská hřiště se pak nachází v lokalitě Pod lesem.

▪ **Organizace se sportovním a volnočasovým zaměřením**

Nejaktivnější organizací v obci je TJ Sokol, který sdružuje týmy kopané, nohejbalu, stolního tenisu. Spolek se zaměřuje na široké spektrum tělovýchovných aktivit, mezi jeho činnosti

⁷³ Pavel Vrba, Viničné Šumice, 2015

⁷⁴ Územní plán obce Viničné Šumice, 2018

⁷⁵ Dotazníkové šetření, 2022

patří i základní tělesná výchova, cvičení dětí, dětí s rodiči, aerobik. Týmy TJ Sokol se účastní sportovních klání a kromě kulturních akcí v obci pořádají i tradiční nohejbalové závody VIN-ŠUM-KAP. Dále jsou v obci pořádány turnaje ve fotbale a ve stolním tenise.

▪ **Chybějící volnočasové zázemí**

Obyvatelé by uvítali především pořízení mobiliáře a vytvoření více odpočinkových míst v obci a další rozvoj dětských hřišť. Jedno dětské hřiště v obci hodnotí obyvatelé jako nedostačující pro aktuální i rozvojové potřeby⁷⁶. Obec má připraveny další lokality, kde by chtěla vybudovat dětská hřiště (u víceúčelové budovy a park Loučky). Vedle víceúčelové budovy se záměr bude realizovat až v době, kdy bude stát nová mateřská školka. Další dětské hřiště by chtěla obec ještě vybudovat na ul. Dražka.

Pro sportovní aktivity v obci chybí dále ještě víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Obec má zpracován projekt a vykoupen pozemek a pokouší se o získání dotace na realizaci. Vedle víceúčelového hřiště v rámci navrhované asfaltové plochy by mohlo do budoucna vzniknout další dětské hřiště nebo zázemí pro workout.

6. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Stav životního prostředí

▪ **Půdní fond**

Na katastru obce převažuje zemědělská půda využívaná k rostlinné výrobě. Zemědělská půda je vlastněna a využívána soukromými subjekty, tvoří 86 % katastrálního území obce. Ze 410 ha zemědělské půdy tvoří 72,7 % orná půda (297,3 ha), vinice zabírají jen 9 % zemědělské půdy (37,6 ha). Na rozdíl od orné půdy přispívají vinice a sady k udržení ekologické stability území. Půdní fond na katastru obce je jen málo ohrožen vodní i větrnou erozí, v územním plánu nejsou navrhována žádná protierozní opatření⁷⁷. Zastoupení lesní půdy na katastru obce je minimální, z celkové rozlohy 475,4 ha tvoří pouze 2,3 ha lesní porosty a 4,1 ha vodní plochy.

Koeficient ekologické stability vykazuje hodnotu 0,3, jde tedy o intenzívně využívané území především zemědělskou velkovýrobou. Projevuje se zde oslabení autoregulačních pochodů

⁷⁶ Dotazníkové šetření, 2022

⁷⁷ Územní plán obce Viničné Šumice, 2018

v ekosystémech, jež způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady
dodatkové energie⁷⁸.

Tab. 9: Druhy pozemků a KES

plocha území (ha)				celkem	475,4
plocha území (ha)	Zemědělská půda	celkem	409,2		
		Orná půda	297,3		
		Chmelnice	-		
		Vinice	37,6		
		Zahrada	38,2		
		Ovocný sad	4,9		
		Trvalý travní porost	31,2		
	Nezemědělská půda	celkem	66,2		
		Lesní pozemek	2,3		
		Vodní plocha	4,1		
		Zastavěná plocha a nádvoří	19,7		
		Ostatní plocha	40		
Koeficient ekologické stability				0,3	

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022

▪ Kvalita ovzduší

Na katastru obce se nenacházejí žádné významné stacionární zdroje znečištění ovzduší. Z dotazníkového šetření vyplývá, že za největší ohrožení ovzduší považují respondenti pálení zahradního odpadu v létě a topení nevhodnými materiály v zimě⁷⁹. Trend pálení však v současnosti významně klesá, a to díky množství různých kontejnerů či doplňkových služeb, které jsou na obci dostupné, jedná se spíše o jednotlivce. Ke zdravému ovzduší přispívá udržování kvalitní zeleně v intravilánu i extravilánu obce. Obec neustále provádí výsadbu a údržbu zeleně. V posledních letech obec vysázela ve spolupráci s organizací Sázíme stromy a se souhlasem SÚS JMK stromy podél komunikace do Rousínova. Dále chce pokračovat s výsadbou v lokalitě Lesíček u Bahňáka a kolem polních cest po jejich rozšíření v rámci komplexních pozemkových úprav.

Dříve byla obec postižena prachovými částicemi z cementárny, ale díky moderním technologiím, které jsou v současnosti u takovýchto společností vyžadovány, se znečištění ovzduší snížilo na minimum.

⁷⁸ Míchal, 1985

⁷⁹ Dotazníkové šetření, 2022

Respondenti se v dotazníkovém šetření vyjadřovali relativně často také na téma zápachu ze zdejšího zemědělského družstva. Tato situace byla s družstvem řešena, zemědělské družstvo má zmírňovat zápach prostřednictvím vysazování stromů⁸⁰.

▪ **Kvalita vody**

Vztah vodních ploch s krajinou je harmonický, obci nehrozí riziko povodní. Kvalita místních zdrojů vody nevyhovuje normám pro pitnou vodu, byť ve většině domů studny jsou, využívá se především pro účely odběru pitné vody vodovod. Na území se nenachází žádné nadregionálně významné vodní plochy či zdroje. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že respondenti jsou s vodními toky převážně spokojeni, ale v otevřené otázce se i na toto téma objevily připomínky především ke znečištěnému korytu potoka a vypouštění odpadních vod do vodotečí⁸¹.

▪ **Ohrožení hlukem a znečištěním**

Podle statistických údajů Ředitelství silnic a dálnic je frekvence provozu na komunikacích nízká, nehrozí tedy významnější riziko hluku a znečištění z dopravy. V obci převažuje drobná výroba a služby, neoperují zde firmy, které by zatěžovaly životní prostředí. Největším problémem stran hluku je podle dotazníkového šetření doprava na dálnici či z průletu letadel a používají techniky na zahradách a dvorech v době víkendů a svátků⁸².

Na katastrálním území obce se nenachází žádná lokalita černé skládky, jedná se spíše o ojedinělou záležitost.

▪ **Brownfields**

V katastru obce nejsou evidovány žádné brownfieldy ani místa s výraznou ekologickou zátěží⁸³.

Ochrana životního prostředí

▪ **Chráněná území**

Na katastru obce se rozkládá přírodní památka Hynčicovy skály s výměrou 0,13 ha, která chrání fragment teplomilných společenstev na skalním útvaru kulmských slepenců. Pod

⁸⁰ Dotazníkové šetření, 2022

⁸¹ Dotazníkové šetření, 2022

⁸² Dotazníkové šetření, 2022

⁸³ Obec Viničné Šumice, dostupné na risy.cz

skálou je osazena informační tabule s výčtem chráněných rostlin v lokalitě a označením přírodní památky. Dále jsou v katastru tyto významné krajinné prvky:

- VKP Lada ve Vinohradech
- VKP Jezviny
- VKP Nad Vinohrady

Ekologicky významné segmenty krajiny, které jsou zvláště cenné a významné vzhledem ke svému stávajícímu stavu, jsou:

- EVSK Bahňák,
- EVSK Kovalovický potok,
- EVSK Větrolam,
- EVSK Pastviska,
- EVSK Padělky⁸⁴.

▪ **Problémy ochrany přírody v obci**

Obec ve svém územním plánu respektuje ochranné zóny všech památek a významných lokalit. Ke střetům se zájmy ochrany přírody nedochází⁸⁵.

V katastrálním území není vyhlášeno záplavové území a nejsou evidovány ani žádné lokality se starými ekologickými zátěžemi.

7. SPRÁVA OBCE

Obecní úřad a kompetence obce

Obecní úřad vykonává úkoly v samostatné působnosti obce, které mu uloží zastupitelstvo obce. Zastupitelstvo obce má 9 členů, v čele obce stojí uvolněný starosta. Matrika i stavební úřad pro obec se nachází v městysi Pozořice, jako obec s rozšířenou působností působí Šlapanice⁸⁶.

Obec zaměstnává starostu, účetní a referentku státní správy a samosprávy, 3 zaměstnance technických služeb, knihovnici a 2 uklízečky. Obec nemá smlouvy s obecními zaměstnanci prostřednictvím institutu veřejně prospěšných prací. Občané jsou všeobecně s fungováním veřejné správy relativně spokojeni. Kladně hodnotí provozní dobu úřadu (90,8 % spokojeno/spíše spokojeno), práci úředníků (90,1 % spokojeno/spíše spokojeno). Mnohem méně kladně pak vyplynulo poskytování informací o hospodaření obce (64 %

⁸⁴ Územní plán obce Viničné Šumice, 2018

⁸⁵ Územní plán obce Viničné Šumice, 2018

⁸⁶ Viničné Šumice, dostupné na www.vinicne-sumice.cz

spokojeno/spíše spokojeno, 17,3 % nespokojeno/spíše nespokojeno). A nejhůře respondenti hodnotili práci zastupitelstva ve smyslu přístupu zastupitelů k řešení podnětů od občanů (61 % spokojeno/spíše spokojeno, 21,7 % nespokojeno/spíše nespokojeno)⁸⁷.

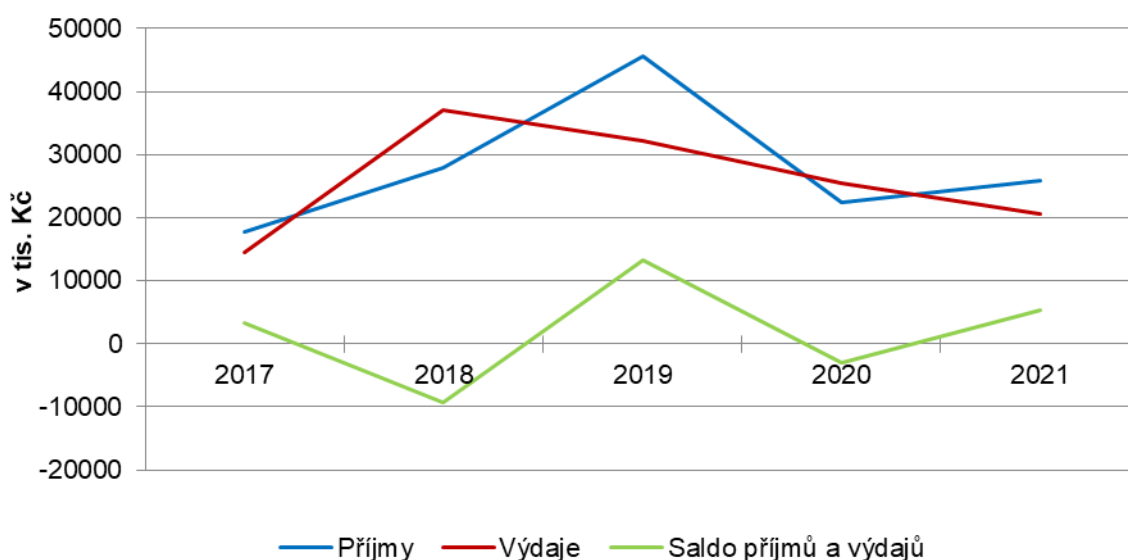
Obec je zřizovatelem ZŠ a MŠ, výjezdové jednotky SDH a obecní knihovny. Cílem těchto organizací není ekonomický přínos pro obec, ale zajištění občanské vybavenosti.

Obec je zřizovatelem jednotky SDH III. kategorie, která jezdí k zásahům i mimo svoje katastrální území.

Hospodaření a majetek obce

Za posledních 5 let hospodařila obec kromě let 2018 a 2020 s přebytkovým rozpočtem. Rozpočtové hospodaření obce znázorňuje graf níže.

Saldo příjmů a výdajů

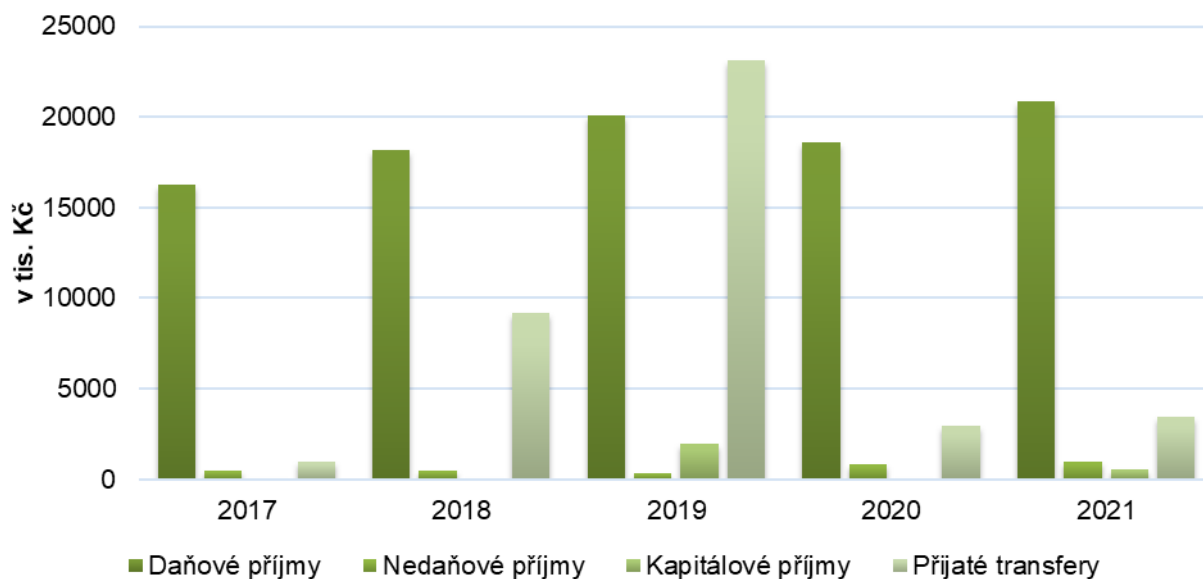
Obr. 11: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2021, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Z grafu příjmů podle kategorií je patrné, že nejvýznamnější položku obce tvoří daňové příjmy, dotace v posledních letech tvoří významnou složku rozpočtu. Nejvýznamnější výdaje obce pak směřují do školství, ochrany životního prostředí, pozemních komunikací.

⁸⁷ Dotazníkové šetření, 2022

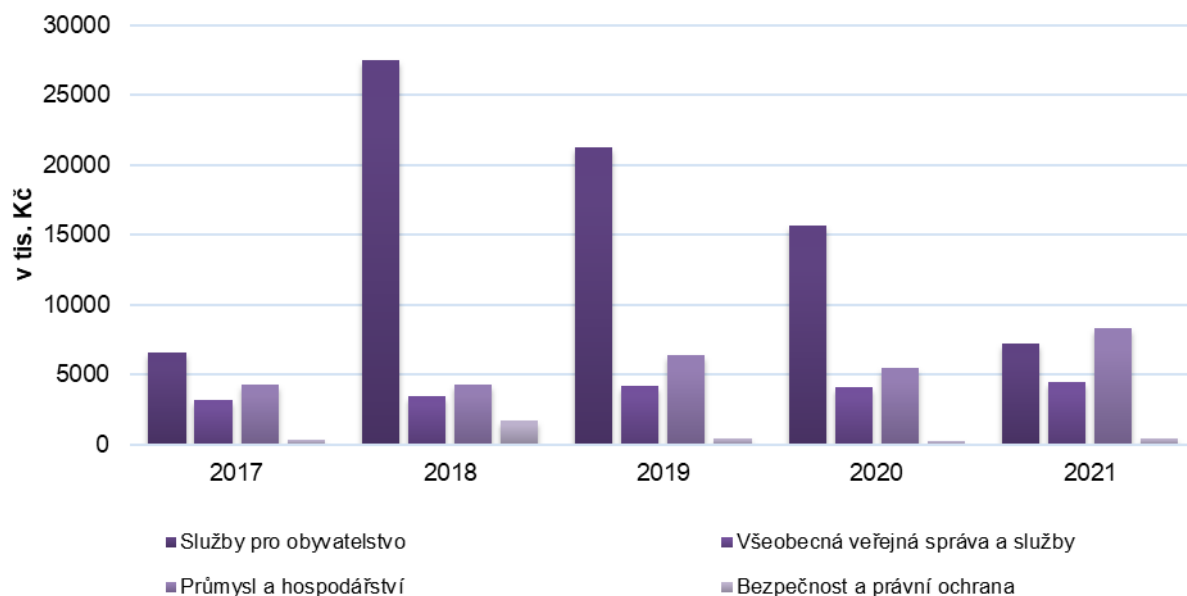
Příjmy obce

Obr. 12: Příjmy obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2021, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Výdaje obce

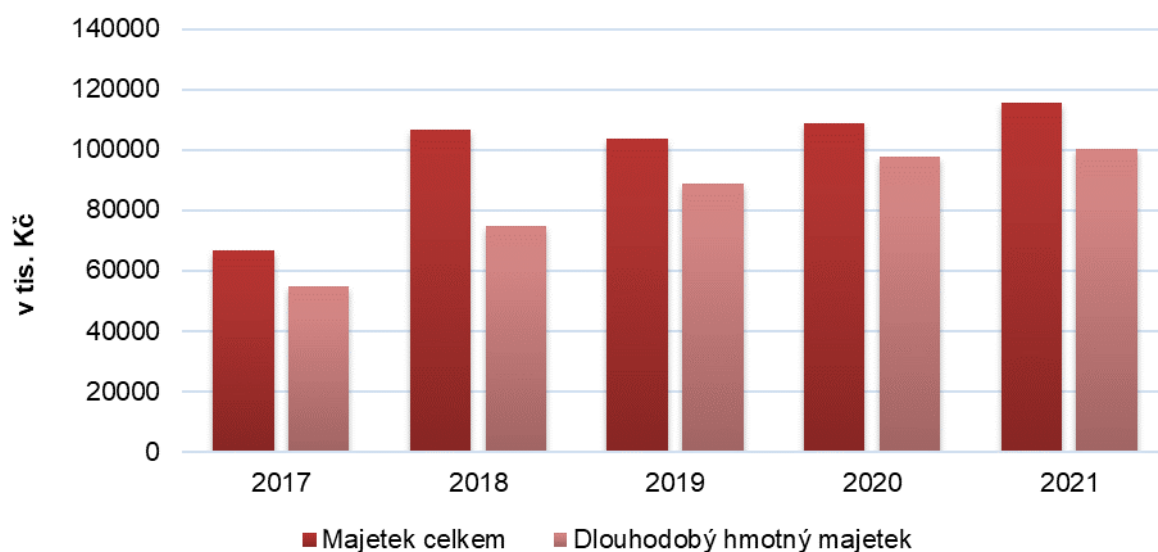
Obr. 13: Výdaje obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2021, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

▪ Nemovitý majetek obce

Obec vlastní, udržuje a provozuje budovu ZŠ a MŠ, obecního úřadu, víceúčelovou budovu pro hasičskou zbrojnicí, obecní knihovnu a technické zázemí obce. Poměr dlouhodobého hmotného majetku na celkovém majetku obce je znázorněn v následujícím grafu:

Hodnota majetku obce

Obr. 14: Hodnota majetku obce v letech 2017-2021

Zdroj: Mon1tor, 2022, dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Obec je aktivní při získávání dalších finančních zdrojů (zejména u nenárokových dotací). V minulých letech získala přes 30 mil. Kč. Obci se podařilo získat následující dotace:

Tab. 10: Nenárokové dotace obce 2017-2021

Rok	Projekt	Výše dotace	Zdroj dotace
2017	Lokální biocentrum Nad Přehradou – revitalizace nivy potoka – Viničné Šumice	2 718 440,95 Kč	MŽP
2017	Studie volných ploch v centru obce Viničné Šumice	50 000,00 Kč	JMK
2017	Podpora JSDH obcí JMK na období 2017-2020	140 000,00 Kč	JMK
2017	Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků	84 000,00 Kč	Mze
2017	Rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Viničné Šumice	800 117,00 Kč	MPO
2018	Viničné Šumice – dopravní automobil	450 000,00 Kč	MV
2018	Viničné Šumice – dopravní automobil	300 000,00 Kč	JMK
2018	Obnova vybavení obecní knihovny ve Viničných Šumicích	38 000,00 Kč	JMK
2018	Předcházení vzniku textilních a biologicky rozložitelných odpadů v obci Viničné Šumice	1 451 885,00 Kč	MŽP
2018	Nástavba základní školy v obci Viničné Šumice	23 312 647,71 Kč	MMR
2018	Rekonstrukce školního hřiště – ZŠ Viničné Šumice	1 208 083,00 Kč	MMR
2018	Oprava fasády zvoničky ve Viničných Šumicích	37 500,00 Kč	JMK
2019	Obnova osobních ochranných prostředků jednotky SDH obce Viničné Šumice a dovybavení věcnými prostředky požární ochrany (VPPO)	97 000,00 Kč	JMK
2019	Doplnění vybavení obecní knihovny ve Viničných Šumicích	36 000,00 Kč	JMK
2019	Rekonstrukce dětského hřiště Viničné Šumice	204 635,00 Kč	MMR

2020	Sběrný dvůr Viničné Šumice	2 397 006,80 Kč	MŽP
2021	Oprava vnějšího schodiště na p. p. č. 1633/1 KÚ Viničné Šumice	225 000,00 Kč	JMK
Σ		30 831 874,51 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování

Bezpečnost

▪ **Míra kriminality**

Obec Viničné Šumice spadá do teritoria Obvodního oddělení Policie ČR Šlapanice. Index kriminality v obvodním oddělení Šlapanice, kam obec spadá, dosahoval v období leden 2019 - leden 2020 hodnoty 108,4, tedy nižší než jihomoravský průměr 187,5.

Ve srovnání s obdobím prosinec 2014 - listopad 2015 z původního Programu rozvoje došlo u indexu kriminality ke snížení této hodnoty (12/2014-11/2015 - 113,2 → 1/2019-1/2020 - 108,4). Index kriminality vyjadřuje počet trestných činů na 1000 obyvatel. Za rok 2019 eviduje šlapanická policie 335 trestných činů v oblasti své působnosti, z toho 41 % bylo objasněných. Procento objasněných trestných činů je vyšší, než jihomoravský průměr 40 %. Z jednotlivých druhů trestných činů mají ve Šlapanicích nejvyšší index prosté krádeže, jejichž objasňování není nijak snadné⁸⁸. Obvodní oddělení policie Šlapanice zvláště varuje před krádežemi předmětů z osobních automobilů, jejichž počet zůstává meziročně stabilně vysoký.

▪ **Přestupky a trestné činy v obci**

V roce 2021 bylo v katastrálním území obce Viničné Šumice spácháno celkem 7 trestných činů, kdy u 6 trestných činů byl zjištěn pachatel, což představuje celkem 85,71% objasněnost. Trestná činnost je tvořena zejména trestnými činy proti životu, zdraví a majetku. Dále bylo v roce 2021 v katastrálním území obce Viničné Šumice spácháno celkem 19 přestupků, kdy u 14 přestupků byl zjištěn pachatel, což představuje celkem 73,68 % objasněnosti u spáchaných přestupků. Zejména se jednalo o přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jednak o přestupky proti občanskému soužití, o přestupky proti veřejnému pořádku, ale také o přestupky proti majetku nebo nedovolené držení omamných a psychotropních látek⁸⁹.

⁸⁸ Mapa kriminality, 2021, dostupné na mapakriminality.cz

⁸⁹ Zpráva o operativně-bezpečnostní situaci Městyse Pozoříce za období leden-prosinec 2020, PČR

▪ **Prevence kriminality**

V obci jsou nejdůležitějšími prostředky prevence kriminality informovanost občanů, kterou zprostředkovává obecní úřad ve zpravodaji a s otevřením knihovny v nových prostorách bude možné provádět osvětu prostřednictvím besed či přednášek pro veřejnost. Osvětu též provádí ZŠ prostřednictvím preventivních programů, do kterých jsou zapojovány i složky integrovaného záchranného systému ČR.

▪ **Začlenění do IZS**

Obec provozuje výjezdovou jednotku sboru dobrovolných hasičů. Obecní policie v obci není, policie ORP Šlapanice nemá vyčleněné hlídkové vozidlo pro Viničné Šumice ani okolní obce, což občané hodnotí negativně. Obec Viničné Šumice je pokryta IZS s běžnou dojezdností zásahových jednotek⁹⁰.

▪ **Živelní ohrožení**

V katastrálním území obce není stanoveno záplavové území. Vzhledem k charakteru území nejsou navržena protipovodňová opatření.

Evakuace obyvatel pro případ mimořádné události je nezbytnou součástí havarijních a územních plánů obce. Ve Viničných Šumicích je plánovaná evakuace ze záplavového území mimo katastr obce, ze zón havarijního plánování, ale také příjem evakuovaných osob z ohroženého prostoru zóny HP JE Dukovany. Pro případ neočekávané (neplánované) mimořádné události lze využít pro nouzové, případně i náhradní ubytování obyvatelstva v prostoru ZŠ a MŠ, sokolovně, nebytové prostory v obytných domech a vhodné prostory v nezasažených objektech⁹¹.

▪ **Varování před živelním ohrožením**

V obci nejsou významné zdroje živelního ohrožení, takové ohrožení však může být způsobeno mimořádnou událostí⁹². Obyvatelé jsou před živelním ohrožením varováni prostřednictvím místního rozhlasu.

⁹⁰ Maška David, Analýza a vyhodnocení potřeb obyvatel obce Viničné Šumice, 2013, bakalářská práce, Mendelova univerzita v Brně, dostupné na www.is.mendelu.cz

⁹¹ Územní plán obce Viničné Šumice

⁹² Územní plán obce Viničné Šumice

Vnější vztahy a vazby obce

Obec je členem následujících organizací a meziobecních uskupení:

- ***Mikroregion Roketnice***

Svazek obcí byl založen dne 16. 6. 2000 k ochraně společných zájmů a k soustředění sil a prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem každou účastnickou obec. Sdružuje obce Hostěnice, Kovalovice, Podolí, Pozoříce, Sivice, Tvarožná, Velatice a Viničné Šumice. Náplní činnosti mikroregionu je společné řešení úkolů v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, cestovního ruchu, požární ochrany, veřejného pořádku, přírody a životního prostředí a péče o zvířata; rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení; další činnosti a projekty ve společném zájmu členských obcí; předávání zkušeností a informací, vzájemná pomoc a spolupráce⁹³.

- ***DSO Šlapanice***

Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko vznikl v červnu 2015 a sdružuje celkem 27 obcí v okrese Brno-venkov, které se podílejí na společných projektech. Svazek je zapojen do projektu „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“, zkráceně také „Centra společných služeb“ (CSS), který je aktivitou Svazu měst a obcí České republiky. V současné době dobrovolný svazek realizuje projekty Stavba integrovaného systému bezpečných cyklostezek na Šlapanicku: Jiříkovice - Blažovice, Kobylnice – Prácheň a také Šlapanicko - zavedení door-to-door systému svozu tříděných odpadů.

- ***Svazek obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko***

Svazek sdružuje 15 obcí, které se spojily za cílem najít efektivní způsob odkanalizování a čištění odpadních vod z domácností a firem v regionu a čerpat za tímto účelem evropské dotace. Dvakrát sedm příměstských sídel, první v letech 2004 - 2007 a další skupina v rozmezí let 2007 a 2010, se dočkalo nové splaškové kanalizace. Pod zem bylo postupně instalováno páteřní kanalizační potrubí v délkách 63 a 56 kilometrů a také více než padesát dalších kilometrů odboček pro jednotlivé kanalizační přípojky. Těch je nyní již aktivních 7 tis. S ohledem na členitost a reliéf krajiny svazku, sousedící s Moravským krasem, bylo nezbytné také postavit 13 automatizovaných přečerpávacích stanic. Díky použití tzv. suché technologie, využívající vzduchu pro tlakování odpadní vody je provoz téměř bezhlučný, bez zápachu ale především víceméně bezúdržbový. Unikátní projekt zprovoznil kanalizační

⁹³ Mikroregion Roketnice, dostupné na www.roketnice.cz

soustavu, díky čemu významně klesla chemická spotřeba kyslíku, konkrétně o plných 250 tun ročně, rychle se snížilo znečištění půdy, prozatím na jednu čtvrtinu bývalých hodnot⁹⁴.

▪ **MAS Slavkovské bojiště**

Místní akční skupina (MAS) Slavkovské bojiště (dříve Za humnama) byla založena v roce 2006 a obec Viničné Šumice je jejím členem prostřednictvím mikroregionu Roketnice. MAS je založena na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Místní akční skupiny tvoří zástupci obcí, místních podnikatelů, neziskových organizací a aktivní občané. Z hlediska právního postavení jsou to neziskové organizace, jejichž hlavním cílem je rozvoj a podpora regionu. Území MAS Slavkovské bojiště se postupně rozrostlo na území DSO Ždánický les a Politaví, Mikroregionu Roketnice, svazek obcí Mohyla míru a DSO Region Cezava.

▪ **Partnerská obec Limbach**

Limbach je vinohradnická obec pod Malými Karpatami v okrese Pezinok, v blízkosti hlavního města Slovenské republiky Bratislavy. Spolupráce s družební obcí Limbach se datuje už od roku 1962, kdy začala družba základních škol a rozšířila se i na TJ Sokol. Obce pořádaly přátelské fotbalové zápasy. Změna režimu družební vztahy přerušila, obce na tradici navázaly v roce 2008, opět družbou TJ Sokol, ale i zahrádkářů z vinorodých oblastí.

⁹⁴ Svazek obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko, dostupné na www.svazekslapanicko.cz

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

1. SWOT analýza

Souhrnný popis hlavních vnitřních a vnějších faktorů, které mají vliv na rozvoj obce. Vnitřními faktory jsou silné stránky, tj. pozitivní (nadprůměrné) skutečnosti a slabé stránky, tj. problémy, negativní skutečnosti, které způsobují obci problémy. Vnější faktory většinou obec nemá možnost svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti a hrozby. Výroky byly seřazeny podle důležitosti při jednávání na pracovní skupině.

Tab. 11: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Viničné Šumice

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
• ZŠ, MŠ v obci • blízkost Brna a dalších spádových měst a obcí • dobrá dopravní dostupnost obce veřejnou dopravou • bohatý kulturní, sportovní a společenský život, obnova kulturních tradic v obci • podpora spolků ze strany obce • zdravotní a sociální služby v blízkých Pozořicích • vyhovující stav inženýrských sítí s možností dalšího rozšíření pro rozvojové lokality • poloha obce mimo tranzitní dopravní trasy • aktivity zaměřené na všechny věkové kategorie • zavedené třídění odpadů • sběrný dvůr v obci • blízkost nájezdu na D1, II/430, I/50 • velký zájem o bydlení v obci • provedené opravy, rekonstrukce a výstavba budov • nárůst počtu obyvatel v důsledku migrace • nový ÚP • nízký podíl nezaměstnaných osob	• minimum ploch pro podnikání a pozemků pro výstavbu rodinných domů ve vlastnictví obce • pálení odpadků a trávy a zápach ze zemědělského družstva • nedostatek sportovní infrastruktury pro děti i dospělé • nevyhovující stav veřejných prostranství, zeleně a málo odpočinkových zón • nedostatečná kapacita MŠ • silný provoz, nedodržování povolené rychlosti, nebezpečí na silnicích, nepřehledná místa na komunikacích • parkování na silnicích a chodnících • nedostatek parkovacích ploch • chybějící spojení veřejnou dopravou do Rousínova a Slavkova u Brna • zvyšující se index stárí • minimální přirozený přírůstek • špatná slyšitelnost rozhlasu v některých lokalitách • nevyhovující stav některých úseků silnic a chodníků • nízké povědomí o sociálních službách a komunitním plánování • probíhající KPÚ • nevyhovující stav koryta vodního toku pod saunou • vandalismus
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Využití finančních prostředků z dotačních titulů jak národních, tak i evropských • Rozvoj obce prostřednictvím MAS a svazků obcí • Potenciál pro turistiku a cykloturistiku	• Zvyšování náročnosti administrativy v souvislosti s řízením chodu a rozvoje obce • Zvyšování náročnosti administrativy v souvislosti se získáváním dotačních prostředků

Zdroj: vlastní zpracování

2. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Na základě SWOT analýzy vyplynuly hlavní aktivity, kterými by se měla obec Viničné Šumice v budoucích letech zabývat. Obec ve spolupráci s MAS Slavkovské bojiště provedla dotazníkové šetření, jehož cílem bylo získat většinový pohled obyvatel na život v obci.

Dotazníky byly rozneseny do domovních schránek v květnu 2022. K dotazníku se měl možnost vyjádřit každý člen obce od 15 let, nebyl tedy hodnocen za domácnost jako celek, ale jednotlivými členy domácností samostatně.

Z rozdaných 1 112 dotazníků se jich vrátilo 272, což činí 24,5 % z celkového počtu.

Na dotazník odpovídali především respondenti ve střední a starší věkové kategorii. Respondenti patří nejčastěji do kategorie, jež se do obce nastěhovala v dospělosti před více než 5 lety (46,7 %), druhou nejpočetnější skupinou byli dotazovaní žijící v obci od narození (37,5 %). Co se týče vzdělanostní struktury občanů, převažuje u respondentů vzdělání střední s maturitou (31,3 %), následováno vysokoškolským vzděláním (30,9 %) a dále středním odborným vzděláním (23,9 %).

Odpovědi respondentů jsou zapracovány v analytické části strategického dokumentu a ve SWOT analýze. Celkově se občané stavěli k hodnocení kladně, se zájmem.

3. Shrnutí podkladů pro návrhovou část

Obec Viničné Šumice patří v rámci území MAS Slavkovské bojiště mezi středně velké obce. Obec zaznamenává v posledních letech nárůst počtu obyvatel díky migraci a pozitivní hodnotu indexu stárí. Do budoucna se předpokládá stálý nárůst počtu obyvatel, a to díky relativní blízkosti krajského města a dobré dopravní dostupnosti. V obci se nachází mateřská a neúplná základní škola, knihovna, sokolovna, víceúčelové hřiště u sokolovny, restaurace, pošta, obchod a další. Dle dotazníkového šetření by občané v obci uvítali nekuřáckou restauraci, opravnu obuvi, kadeřnictví, další obchod s větší nabídkou sortimentu a cukrárnu/kavárnu/vinárnu. Obec má zavedeny veškeré inženýrské sítě, které technicky a kapacitně vyhovují potřebám obce.

Občané hodnotí jako největší problém opakovaně zmiňované chybějící nebo nevyhovující chodníky (ke škole, do Pozořic, od točny do Šumic) či poškozené silnice. Dále uváděli nespokojenost s již vybudovanými schody v Psénkách a v serpentínách, upozorňovali na chybějící centrum obce v serpentínách. V neposlední řadě uváděli, že se nepodařil územní plán, který povoluje novou výstavbu domů, které neodpovídají venkovskému rázu či kritizovali dětské hřiště u školy.

Občané naopak chválili již vybudované či zrekonstruované silnice a chodníky. Dále jsou spokojeni s opravami nebo výstavbou budov v obci jako je ZŠ, víceúčelová budova a se stávajícím sportovním zázemím. Chválili též zbudování sběrného dvora v obci.

Obec je členem mikroregionu Roketnice, Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko, MAS Slavkovské bojiště, z.s., DSO Šlapanicko a má též partnerskou vinařskou obec Limbach.

Tab. 12: Aktivita z dokumentu Program rozvoje obce Viničné Šumice na roky 2016 – 2023

Název aktivity	Fáze realizace	Zařazení pro PRO 2023-2028
1.1.1 Zásíťování lokality Pod hřištěm	Neprovedeno	-
1.1.2 Prodloužení kanalizace	Částečně provedeno	-
1.1.3 Zásíťování lokality Honce	Provedeno	
1.2.1 Rekonstrukce opěrné zídky lokalita Kocourov	Neprovedeno	1.2.1
1.2.2 Opěrná zídka v serpentínách	Částečně provedeno	1.2.2
1.2.3 Opravy a rozšíření rozhlasu	Provedeno	
1.2.4 Rozšíření veřejného osvětlení lokalita Honce	Neprovedeno	1.2.3
1.2.5 Úprava povrchu polní cesty lokalita Loutořeč	Provedeno	
1.2.6 Pořízení komunální techniky	Provedeno	
1.3.1 Oprava povrchu komunikace Loučky-Kovalovická	Částečně provedeno	1.3.1
1.3.2 Oprava komunikace a výstavba chodníků na ul. Vitovická	Neprovedeno	1.3.2
1.3.3 Komunikace Za humny	Neprovedeno	1.3.3
1.3.4 Komunikace Hradská	Provedeno	
1.3.5 Chodník do Pozořic	Provedeno	
1.3.6 Chodník do Viničných Šumic	Neprovedeno	1.3.6
1.3.7 Další opravy místních komunikací	Průběžně	1.3.9
1.3.8 Budování parkovacích ploch	Neprovedeno	1.3.10
1.3.9 Vybudování schodů k autobusové zastávce v lokalitě Psénky	Provedeno	
1.3.10 Oprava schodiště v serpentínách	Provedeno	
1.3.11 Doplnění dopravně-bezpečnostních prvků	Průběžně	1.3.12
1.3.12 Revize pasportizace dopravního značení v obci	Provedeno	
1.4.1 Komunitní centrum	Neprovedeno	Zásobník projektů
1.4.2 Půdní vestavba nových výukových prostor v ZŠ	Provedeno	
1.4.3 Oprava kapličky a křížku	Částečně provedeno	1.4.1
1.4.4 Výstavba MŠ	Neprovedeno	1.4.2
1.4.5 Nová tělocvična u ZŠ	Neprovedeno	1.4.3
1.4.6 Technické středisko,	Neprovedeno	1.1.1

plocha pro skladování sezónní techniky		
1.4.7 Modernizace vybavení v Základní a Mateřské škole Viničné Šumice	Provedeno	
2.1.1 Výstavba víceúčelového hřiště s umělým povrchem	Neprovedeno	2.1.1
2.1.2 Parková úprava dětského hřiště v lokalitě Loučky	Neprovedeno	2.1.2
2.1.3 Budování dětských hřišť	Průběžně	2.1.3
2.1.4 Nový travnatý povrch na fotbalovém hřišti	Provedeno	
2.2.1 Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic	Průběžně	2.2.1
2.2.2 Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové	Průběžně	2.2.2
2.2.3 Více volnočasových aktivit pro děti	Průběžně	2.2.3
2.2.4 Nákup nových knih do místní knihovny	Průběžně	2.2.4
2.3.1 Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování a umístění informací na stránky obce	Průběžně	2.3.1
2.3.2 Zapojení obce do aplikace Česká obec	Provedeno	
2.3.3 Přednášky, besedy a osvěta (vandalismus, kriminalita, ŽP)	Neprovedeno	2.3.2
3.1.1 Výsadba a údržba zeleně	Průběžně	3.1.1, 3.1.2
3.1.2 Revitalizace lokálního biocentra Nad přehradou	Provedeno	
3.1.3 Odpočinkové zóny a doplnění mobiliáře	Průběžně	3.1.3
3.1.4 Prostranství před ZŠ	Neprovedeno	1.3.11
3.2.1 Biokompostéry do domácností	Provedeno	
3.2.2 Doplnění odpadkových košů se sáčky na psí exkrementy	Průběžně	3.2.2
3.2.3 Vybudování sběrného dvora	Provedeno	
3.2.4 Vybavení sběrného dvora	Průběžně	3.2.3
3.2.5 Jednání se ZD Bonagro o řešení situace zápachu	Průběžně	3.2.4
3.3.1 Komplexní pozemkové úpravy	Neprovedeno	3.3.1

Zdroj: vlastní zpracování

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

Dlouhodobá vize zachycuje představu o budoucnosti obce, jak se bude obec měnit a rozvíjet. Strategická vize obce je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části a také na základě jednání pracovní skupiny. Naplnění vize bude dosaženo realizací tohoto Programu rozvoje obce a následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru.

Vize obce Viničné Šumice

Viničné Šumice budou i nadále vzkvétající a bezpečnou obcí, která díky své poloze, i přes dobrou dopravní dostupnost, stále zůstává nedotknuta městem Brnem. Obec bude usilovat, aby byla i nadále příjemným místem k bydlení s dobudovanou infrastrukturou a kvalitními sportovišti, které přispějí k neustálému rozvoji kulturního a sportovního života a upevňování mezilidských vztahů.

Viničné Šumice si zachovávají ráz vinařské obce a zakládají si na udržení vinařské tradice, jež dala obci svůj název. Stejně tak se snaží o zachování genia loci tohoto místa, jež dotváří celkové kouzlo obce, které přirozeně vnímá každý starousedlík, i citlivý návštěvník.

B.2 PROGRAMOVÉ CÍLE

Programové cíle stanovují, čeho chce obec Viničné Šumice dosáhnout realizací svého programu rozvoje. Časově se váží k platnosti dokumentu, tj. pro obec Viničné Šumice jsou formulovány na období 6 let (2023–2028). Programové cíle jsou stanoveny na základě definovaných problémů i potřeb občanů obce a mají vyjadřovat žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti tohoto dokumentu. Některé aktivity jsou s ohledem na jejich důležitost zařazeny v tomto PRO, avšak pro nedostatek finančních prostředků na jejich realizaci zůstávají v tzv. Zásobníku projektů, viz Příloha č. 3.

Tab. 13: Programové cíle, opatření, aktivity

CÍL	OPATŘENÍ	AKTIVITA
	1.1 Zlepšení technické infrastruktury a podmínek pro bydlení	1.1.1 Vybudování technického střediska
		1.1.2 Rozšíření komunální techniky
	1.2 Zlepšení ostatní infrastruktury	1.2.1 Rekonstrukce opěrné zídky lokalita Kocourov
		1.2.2 Opěrná zeď v serpentínách
		1.2.3 Rozšíření veřejného osvětlení lokalita Honce
	1.3 Zlepšení pozemních komunikací, bezpečnosti a dostupnosti obce	1.3.1 Oprava povrchu komunikace Loučky
		1.3.2 Oprava komunikace a výstavba

		chodníků na ul. Vítovská
		1.3.3 Komunikace Za humny
		1.3.4 Pokračování rekonstrukce komunikace Hradská – další etapy
		1.3.5 Vytvoření jednosměrných komunikací v lokalitě Loučky
		1.3.6 Chodník do Viničných Šumic
		1.3.7 Chodník v serpentínách I. etapa
		1.3.8 Pokračování chodníku v serpentínách – další etapa
		1.3.9 Další opravy chodníků a komunikací
		1.3.10 Budování parkovacích ploch
		1.3.11 Plocha před základní školou
		1.3.12 Doplnění dopravně-bezpečnostních prvků
		1.3.13 Zpevnění polní cesty Kovalovice-Viničné Šumice
	1.4 Výstavba, rekonstrukce a opravy budov a drobných staveb	1.4.1 Oprava křížku
		1.4.2 Výstavba MŠ
		1.4.3 Nová tělocvična u ZŠ
2. Zlepšit podmínky pro rozvoj volnočasových, sportovních a kulturních aktivit a lepší přístup obyvatel obce Viničné Šumice k informacím	2.1 Zlepšení kulturního a sportovního zázemí	2.1.1 Výstavba víceúčelového hřiště s umělým povrchem
		2.1.2 Parková úprava dětského hřiště v lokalitě Loučky
		2.1.3 Budování dětských hřišť
		2.1.4 Workoutové hřiště
	2.2 Podpora kulturního a sportovního využití	2.2.1 Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic
		2.2.2 Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové
		2.2.3 Více volnočasových aktivit pro děti
		2.2.4 Nákup nových knih do místní knihovny
	2.3 Zlepšení informovanosti občanů	2.3.1 Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování a umístění informací na stránky obce
		2.3.2 Přednášky, besedy a osvěta
3. Udržet kvalitu životního prostředí prostřednictvím neustálého ozeleňování a zachováním čistoty prostředí obce Viničné Šumice	3.1 Revitalizace zeleně a prostranství	3.1.1 Výsadba a údržba zeleně
		3.1.2 Výsadba v lokalitě Lesíček u Bahňáka
		3.1.3 Odpočinkové zóny a doplnění mobiliáře
	3.2 Třídění odpadů a zlepšení životního prostředí	3.2.1 Zavedení systému door-to-door
		3.2.2 Doplnění odpadkových košů se sáčky na psí exkrementy
		3.2.3 Vybavení sběrného dvora
		3.2.4 Jednání se ZD Bonagro o řešení situace zápachu
	3.3 Protipovodňová a protierozní opatření a ochrana	3.3.1 Dokončení komplexních pozemkových úprav

Zdroj: vlastní zpracování

B.3 OPATŘENÍ A AKTIVITY

Opatření obce jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období tohoto dokumentu nebo ve stanoveném kratším časovém úseku. Jednotlivá opatření jsou pak naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit.

Důležitost neboli prioritace je stanovena na základě porovnání významové důležitosti. Je třeba si uvědomit, co se musí udělat určitě v nejbližší době a s čím je možno počkat a na základě toho určit pořadí u jednotlivých aktivit ve formě důležitá (1), střední (2), nízká (3).

Opatření 1.1 Zlepšení technické infrastruktury a podmínek pro bydlení

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Vybudování technického střediska	1	2023-2025	obec	15 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Rozšíření komunální techniky	1	2023	obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 1.2 Zlepšení ostatní infrastruktury

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Rekonstrukce opěrné zídky lokalita Kocourov	2	Do roku 2028	obec	1 mil.	Vlastní
Komentář:					
Opěrná zeď v serpentínách	1	2023	obec	1 mil.	Vlastní
Komentář:					
Rozšíření veřejného osvětlení lokalita Honce	1	2023	obec	300 tis.	Vlastní
Komentář:					

Opatření 1.3 Zlepšení pozemních komunikací, bezpečnosti a dostupnosti obce

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Oprava povrchu komunikace Loučky	3	Do roku 2028	obec	3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Oprava komunikace a výstavba chodníků na ul. Vítovská	3	Do roku 2028	obec	6 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Komunikace Za humny	1	2023-2024	obec	3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Pokračování rekonstrukce komunikace Hradská – další etapy	3	Do roku 2028	Viničné Šumice, Pozoříce, Lesy ČR	2 mil.	Vlastní + dotace

Komentář:					
Vytvoření jednosměrných komunikací v lokalitě Loučky	3	Do roku 2028	obec	500 tis.	Vlastní
Komentář:					
Chodník do Viničných Šumic	1	2023	obec	3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Chodník v serpentínách I. etapa	1	2025-2026	obec	1 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Pokračování chodníku v serpentínách – další etapa	1	Do roku 2028	obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Další opravy chodníků a komunikací	2	průběžně	Obec, SÚS	500 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Budování parkovacích ploch	2	Do roku 2028	obec	5 mil.	Vlastní
Komentář:					
Plocha před základní školou	1	2023-2024	obec	3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Doplnění dopravně-bezpečnostních prvků	3	průběžně	obec	300 tis.	Vlastní
Komentář:					
Zpevnění polní cesty Kovalovice-Viničné Šumice	2	Do roku 2028	Kovalovice, Viničné Šumice	3 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 1.4 Výstavba, rekonstrukce a opravy budov a drobných staveb

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Oprava křížku	3	Do roku 2028	obec	200 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Výstavba MŠ	1	2023-2025	obec	65 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Nová tělocvična u ZŠ	1	2025-2028	obec	20 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 2.1 Zlepšení kulturního a sportovního zázemí

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Výstavba víceúčelového hřiště s umělým povrchem	1	2023-2025	obec	15 mil.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Parková úprava dětského hřiště v lokalitě Loučky	1	2023-2025	obec	3,5 mil.	Vlastní + dotace

Komentář:					
Budování dětských hřišť	2	Do roku 2028	obec	2 mil.	Vlastní + dotace
Komentář: u víceúčelové budovy, u fotbalového hřiště, ul Dražka, popř. v dalších lokalitách					
Workoutové hřiště	2	2023-2025	obec	300 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					

Opatření 2.2 Podpora kulturního a sportovního vyžití

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování a zachování tradic	1	průběžně	Obec	500 tis.	Vlastní
Komentář:					
Zachování stávajících kulturních a sportovních aktivit a rozšíření o nové	1	průběžně	Obec, spolky, ZŠ, MŠ	500 tis.	Vlastní
Komentář:					
Více volnočasových aktivit pro děti	1	průběžně	Spolky, ZŠ, MŠ		Vlastní
Komentář:					
Nákup nových knih do místní knihovny	2	průběžně	obec	100 tis.	Vlastní
Komentář:					

Opatření 2.3 Zlepšení informovanosti občanů

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování a umístění informací na stránky obce	2	průběžně	obec		Vlastní
Komentář:					
Přednášky, besedy a osvěta	2	Průběžně	Spolky, obec, ZŠ, MŠ		Vlastní
Komentář:					

Opatření 3.1 Revitalizace zeleně a prostranství

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Výsadba a údržba zeleně	1	průběžně	Obec, společnost Sázíme stromy	100 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Výsadba v lokalitě Lesíček u Bahňáka	1	průběžně	Obec, společnost Sázíme stromy	200 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Odpočinkové zóny a	2	průběžně	obec	50 tis.	Vlastní +

<i>doplnění mobiliáře</i>		ě			<i>dotace</i>
Komentář:					

Opatření 3.2 Třídění odpadů a zlepšení životního prostředí

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
Zavedení systému door-to-door	1	2023-2024	obec	500 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Doplnění odpadkových košů se sáčky na psí exkrementy	3	průběžně	obec	50 tis.	Vlastní
Komentář:					
Vybavení sběrného dvora	2	2023-2025	obec	500 tis.	Vlastní + dotace
Komentář:					
Jednání se ZD Bonagro o řešení situace zápachu	2	průběžně	Obec, ZD Bonagro		Vlastní
Komentář:					

Opatření 3.3 Protipovodňová a protierozní opatření a ochrana

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
Dokončení komplexních pozemkových úprav	1	Do roku 2025	Pozemkový úřad, obec		Pozemkový úřad
Komentář:					

B.4 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Pro úspěšnou realizaci PRO Viničné Šumice je důležité se do budoucna zaměřit především na efektivní spolupráci jednotlivých aktérů, a to konkrétně obce, spolků, občanů i subjektů vně obce. Na základě tohoto programu bude obec postupně realizovat všechny prakticky a finančně realizovatelné záměry, a to se zohledněním určených priorit k jednotlivým záměrům.

Před realizací budou jednotlivé projekty konkretizovány, ať už z hlediska projekčního, vyžaduje-li to daný záměr, tak z hlediska finančního a časového.

Zajištění řízení a naplňování Programu rozvoje obce Viničné Šumice

Zajišťování naplňování programu bude mít na starosti zastupitelstvo obce v čele se starostou. Zastupitelstvo obce koordinuje všechny činnosti spojené s administrativní podstatou činností spojenou s naplňováním a aktualizací programu. Zodpovídá za dodržení harmonogramu vyhodnocování a monitoring. Zodpovídá za zpřístupnění dokumentů a vypořádání připomínek a podnětů, které se v průběhu platnosti programu vyskytnou. Zodpovídá za přípravu aktualizací, souhrnů, zpráv a dalších podkladů v návaznosti na využití programu. Podílí se na zajištění dodržování harmonogramu a přípravě podkladů pro vyhodnocování. Zajišťuje sběr podkladů pro monitoring programu.

Zpřístupnění dokumentu

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

Monitoring a hodnocení plnění programu

Plnění strategie bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byly naplánované záměry skutečně realizovány či z jakých důvodů případně realizovány být nemohly. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřeby jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.

Přehodnocení mohou předcházet doplňující dotazníková šetření, které zaktualizují názor veřejnosti na jednotlivé aspekty života v obci a vyhodnotí dosavadní plnění strategie a budou sloužit jako zpětná vazba pro vyhodnocení, zda se řešené aspekty života v obci zlepšily či nikoli.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2007-2021	7
Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2021	9
Tab. 3: Hodnota indexu stáří v období 2012-2021	9
Tab. 4: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání	11
Tab. 5: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti k 31.12. 2021	15
Tab. 6: Nabídka služeb v obci Viničné Šumice v roce 2022	18
Tab. 7: Míra nezaměstnanosti v obci v letech 2015-2021	20
Tab. 8: Pohotovostní služba a její provoz	34
Tab. 9: Druhy pozemků a KES	39
Tab. 10: Nenárokové dotace obce 2017-2021	44
Tab. 11: Silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby v obci Viničné Šumice	49
Tab. 12: Aktivita z dokumentu Program rozvoje obce Viničné Šumice na roky 2016 – 2023	51
Tab. 13: Programové cíle, opatření, aktivity	53

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Umístění obce na mapě	4
Obr. 2: Znak a vlajka Viničných Šumic	6
Obr. 3: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1990-2021	8
Obr. 4: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2012-2021	9
Obr. 5: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2012-2021	10
Obr. 6: Počet subjektů se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců	16
Obr. 7: Chybějící komerční služby v obci Viničné Šumice	19
Obr. 8: Intenzita silničního provozu v obci Viničné Šumice	25
Obr. 9: Bytová výstavba v obci Viničné Šumice v období 2000-2020	30
Obr. 10: Náklady na chod školy	33
Obr. 11: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2017-2021	42
Obr. 12: Příjmy obce v letech 2017-2021	43
Obr. 13: Výdaje obce v letech 2017-2021	43
Obr. 14: Hodnota majetku obce v letech 2017-2021	44

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	61
Příloha č. 2	62
Příloha č. 3	64
Příloha č. 4	64

C. PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1

Rozdělení obcí území MAS Slavkovské bojiště podle velikosti:

	Velikostní kategorie
Malé obce	do 799
Středně velké obce	800-1499
Velké obce	1500 a více

Obce MAS Slavkovské bojiště k 31.12.2021

Obec	Počet obyvatel	Index stáří (v %)	Obec	Počet obyvatel	Index stáří (v %)
Blažovice (okres Brno-venkov)	1 208	80,1	Otmarov (okres Brno-venkov)	382	62,5
Bošovice (okres Vyškov)	1 256	82,1	Otnice (okres Vyškov)	1 594	104,6
Bučovice (okres Vyškov)	6 510	129,3	Podolí (okres Brno-venkov)	1 451	93,5
Heršpice (okres Vyškov)	875	73,4	Ponětovice (okres Brno-venkov)	441	86,2
Hodějvice (okres Vyškov)	1 083	91,1	Pozořice (okres Brno-venkov)	2 286	95,9
Holubice (okres Vyškov)	1 516	61,9	Prace (okres Brno-venkov)	939	109,9
Hostěrádky-Rešov (okres Vyškov)	845	116,7	Rašovice (okres Vyškov)	688	85,8
Hrušky (okres Vyškov)	757	132,8	Sivice (okres Brno-venkov)	1 095	70,4
Jiříkovice (okres Brno-venkov)	971	87,7	Slavkov u Brna (okres Vyškov)	6 992	97
Kobeřice u Brna (okres Vyškov)	718	94,9	Sokolnice (okres Brno-venkov)	2 335	97,6
Kobylnice (okres Brno-venkov)	1 172	73,2	Šaratice (okres Vyškov)	1 056	97,4
Kojátky (okres Vyškov)	369	65,8	Šlapanice (okres Brno-venkov)	7 640	119,9
Kovalovice (okres Brno-venkov)	663	106,3	Telnice (okres Brno-venkov)	1 627	97
Křenovice (okres Vyškov)	1 956	98	Těšany (okres Brno-venkov)	1 266	101,8
Křižanovice (okres Vyškov)	818	100,7	Tvarožná (okres Brno-venkov)	1 325	111,9
Lovčičky (okres Vyškov)	744	80,8	Újezd u Brna	3 335	131,4

			(okres Brno-venkov)		
Milešovice (okres Vyškov)	668	129,8	Vážany nad Litavou (okres Vyškov)	741	89,3
Mokrá-Horákov (okres Brno-venkov)	2 762	117,1	Velatice (okres Brno-venkov)	740	89,4
Mouřínov (okres Vyškov)	483	95,2	Velešovice (okres Vyškov)	1 239	96,8
Moutnice (okres Brno-venkov)	1 157	105,4	Viničné Šumice (okres Brno-venkov)	1 347	97,3
Němčany (okres Vyškov)	793	94,2	Zbýšov (okres Vyškov)	708	47,2
Nesvačilka (okres Brno-venkov)	324	91,4	Žatčany (okres Brno-venkov)	929	82,2
Nížkovice (okres Vyškov)	743	103	Σ	68 547	-
			Průměr	1523,3	95,0

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ, 2022, dostupné z www.czso.cz; vlastní výpočty

PŘÍLOHA Č. 2

Obec	12/2015	12/2016	12/2017	12/2018	12/2019	12/2020	12/2021
Blažovice (okres Brno-venkov)	4,6	2,8	2,3	2,6	1,7	3	3,3
Bošovice (okres Vyškov)	3	3,2	3	1,6	1,5	2,6	2,1
Bučovice (okres Vyškov)	6,4	5,5	4	2,7	2,3	3,1	2,8
Heršpice (okres Vyškov)	3,1	3,1	2,3	1,7	1,5	2,7	2,5
Hodějvice (okres Vyškov)	2,1	2,5	2,3	1,4	1,2	2,6	2,0
Holubice (okres Vyškov)	4	1,9	1,9	1,8	1	1,6	1,3
Hostěrádky-Rešov (okres Vyškov)	4,4	3,5	3,1	1,8	1,1	3,1	2,4
Hrušky (okres Vyškov)	3,9	1,6	2,4	2,3	2,5	2,9	4,0
Jiřkovice (okres Brno-venkov)	4,5	3	3,1	1,7	1	2,2	1,7
Kobeřice u Brna (okres Vyškov)	5,2	5,7	3,5	3,9	2,8	4,1	3,0
Kobylnice (okres Brno-venkov)	3,9	2,7	1,9	2,6	2,3	3,6	2,3
Kojátky (okres Vyškov)	9,5	8,8	6,7	6,4	3,7	5,2	5,1
Kovalovice (okres Brno-venkov)	4,1	4,1	2,2	2,7	2,7	3,2	2,4
Křenovice (okres Vyškov)	5	2,9	2,6	2,6	3	2,7	2,9
Křižanovice (okres Vyškov)	4,7	3,3	2,9	2,7	1,7	3,8	2,5
Lovčičky (okres Vyškov)	3,5	2,6	3	2	2,4	2,4	1,3
Milešovice (okres Vyškov)	5,8	3,4	3,8	5,2	4,1	4,2	3,1
Mokrá-Horákov (okres Brno-venkov)	4,2	3,3	1,9	2	1,4	2,3	1,8

Mouřínov (okres Vyškov)	8,8	7,3	3,8	4,7	4,2	5,4	5,3
Moutnice (okres Brno-venkov)	3,7	4,1	3,9	2,4	2,6	3,5	3,3
Němčany (okres Vyškov)	4,1	3,3	2,4	1,8	1,8	3,2	2,2
Nesvačilka (okres Brno-venkov)	6	5,1	3	2,7	0,5	5,1	4,2
Nížkovice (okres Vyškov)	4,5	2,8	3	1,5	2,2	3,8	3,0
Otmarov (okres Brno-venkov)	5,5	4,3	6	2,7	3,5	3,9	4,2
Otnice (okres Vyškov)	3,3	3,6	2,5	2,9	2,2	2,5	2,4
Podolí (okres Brno-venkov)	2,7	4,2	3,3	2,1	2,3	2	2,8
Ponětovice (okres Brno-venkov)	7,7	4,7	3,9	2,3	4,2	5,8	2,8
Požořice (okres Brno-venkov)	4,6	4,4	2,8	2,1	2,3	3,4	3,1
Prace (okres Brno-venkov)	4,5	4,6	3,6	2,7	3	4,1	4,3
Rašovice (okres Vyškov)	5,2	6,4	5,6	2,5	1,6	2,6	5,1
Sivice (okres Brno-venkov)	3,2	3,6	2,8	1,7	1	3,3	2,6
Slavkov u Brna (okres Vyškov)	4,1	2,8	2,4	2	2,2	3	2,5
Sokolnice (okres Brno-venkov)	4,6	3,9	2,5	2,1	2,1	2,2	2,7
Šaratice (okres Vyškov)	5,1	3	2,6	1,9	2,2	2,9	3,1
Šlapanice (okres Brno-venkov)	3,9	3,2	2,1	2	1,7	3	2,6
Telnice (okres Brno-venkov)	4,8	3,4	3	2,3	2,5	4	3,2
Těšany (okres Brno-venkov)	3,3	3,5	2,1	1,5	1,3	2,8	2,9
Tvarožná (okres Brno-venkov)	3,5	3,6	2,8	1,4	2	2,8	2,5
Újezd u Brna (okres Brno-venkov)	4,2	3,9	2,9	2	2,2	2,9	2,7
Vážany nad Litavou (okres Vyškov)	4,4	2,7	4	2,1	2,3	3,2	2,1
Velatice (okres Brno-venkov)	3,7	1,5	1,6	1,6	2,2	2,8	3,6
Velešovice (okres Vyškov)	4,1	3,1	2,1	2,5	2,3	3,2	1,9
Viničné Šumice (okres Brno-venkov)	4	2,2	3	2,3	1,3	2,7	2,2
Zbýšov (okres Vyškov)	3,3	1,2	2,6	1,8	2,5	3,1	1,3
Žatčany (okres Brno-venkov)	4,6	4,3	3,5	2,6	2,9	4,6	2,5

Zdroj: MPSV, dostupné z <https://data.mpsv.cz/>, data k 31. 12. daného roku, vlastní výpočty

PŘÍLOHA Č. 3

Zásobník projektů

<i>Název aktivity</i>	<i>Důležitost</i>	<i>Termíny</i>	<i>Odpovědnost</i>	<i>Náklady</i>	<i>Zdroje financování</i>
Komunitní centrum					
Komentář: budova bývalého kina					
Vybudování zařízení pro seniory					
Komentář:					
Realizace centrální části obce - amfiteátr					
Komentář:					
Výsadba kolem polních cest					
Komentář: po dokončení KPU					

PŘÍLOHA Č. 4

Dotazníkové šetření